ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ

ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ

www.charhdikala.com DAILY CHARHDIKALA, NEW DELHI Email : charhdikala@gmail.com

ਬਾਨੀ : (ਸਵ:) ਗਿ: ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਡਾ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਦਰਦੀ' ਸੰਪਾਦਕ : ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ

PRGI (RNI) Regd. No. 57283/1994 ਸਾਲ/ year 31 ਅੰਕ ਨੰ. Volume No : 250 ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਵੀਰਵਾਰ 10 ਸਤੰਬਰ, 2026, Thursday 10 September, 2026 ਮੁੱਲ/Price in Rs. 2 ਰੁਪਏ, ਕੁਲ ਪੇਜ/Total Pages 8 ਫੋਨ ਨੰ. : 23353936

ਆਕਸੀਜਨ ਸਿਲੰਡਰ ਫਟਣ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ, ਚਾਰ ਹੋਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਓਖਲਾ ਫੇਜ਼-1 'ਚ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਆਕਸੀਜਨ ਸਿਲੰਡਰ ਫਟਣ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਦਿੱਲੀ ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਸੇਵਾ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਡੀਐੱਫਐੱਸ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜ਼ਖ਼ਮੀਆਂ ਨੂੰ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ।ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਓਖਲਾ ਫੇਜ਼-1 ਸਥਿਤ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹਾਲ ਨੇੜੇ ਹੋਈ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸਵੇਰੇ 10.47 ਵਜੇ ਮਿਲੀ।

ਸੂਰਤ 'ਚ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਅੱਗ ਕਈ ਦੁਕਾਨਾਂ ਸੜ ਕੇ ਹੋਈਆਂ ਸੁਆਹ

ਸੂਰਤ , 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਬੁੱਧਵਾਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਸੂਰਤ ਦੇ ਸਰੋਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਆਮ ਸੰਗਿਨੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ। ਅੱਗ ਇੰਨੀ ਭਿਆਨਕ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਈ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ।

ਸੱਤਿਆ ਨਿਕੇਤਨ ਖੇਤਰ 'ਚ ਬਿਲਡਿੰਗ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ , 9 ਸਤੰਬਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ) : ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਊਥ ਕੈਂਪਸ ਨੇੜੇ ਇਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਢਹਿਣ ਦੀ ਘਟਨਾ 'ਚ 7 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਐੱਮ.ਸੀ.ਡੀ.) ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ (ਸੀ.ਐੱਮ.ਓ.) ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੇਇੰਗ ਗੈਸਟ (ਪੀ.ਜੀ.) ਹੋਸਟਲਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਆਖ਼ਰ ਕਿਹੜੇ ਸਾਲ 'ਚ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਕਿਹੜੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਸੱਤਿਆ ਨਿਕੇਤਨ ਖੇਤਰ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪੀ.ਜੀ. ਹੋਸਟਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਮਾਰਤ ਐਤਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ 1:30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਢਹਿ ਗਈ। ਮਲਬੇ 'ਚੋਂ ਕੁੱਲ 12 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਸੱਤ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਹੋਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ।ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਨਚ ਪੀਜੀ ਹੋਸਟਲਾਂ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇਕ ਵਿਆਪਕ ਸਮੀਖਿਆ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਬੰਧਤ ਜ਼ੋਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਨੁਮਤੀਆਂ, ਅੱਗ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੋ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ , ਢਾਂਚਾਗਤ ਸਥਿਰਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜ਼ੋਨਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਗੇ।

ਸੀਜੇਪੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 5 ਲੱਖ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਾਰਾਜ਼

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੈ: ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ. ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਨੇ ਨੋਇਡਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਫਟਕਾਰ ਲਗਾਈ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ, ਸੀਜੇਆਈ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ? ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।'

ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ -ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ' (ਸੀਜੇਪੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਕਥਿਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਜੋਇਮਲਿਆ ਬਾਗਚੀ ਅਤੇ ਵੀ. ਮੋਹਨਾ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੋਇਡਾ ਪੁਲਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਜੇਆਈ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ ? ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।'ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਮੁਚਲਕਾ ਅਤੇ ਇੰਨੀ ਹੀ ਰਕਮ ਦੀਆਂ ਦੋ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਸੀਜੇਆਈ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਕਿਵੇਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਣਗੇ।

ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੋਟਿਸ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ 'ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਮਾਣਹਾਨੀ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਨੋਇਡਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ 'ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ' ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਸੀਜੇਪੀ) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪੇਪਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੰਜ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਕੈਬਨਿਟ ਨੇ ਤਿੰਨ ਰੇਲ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ; 10,783 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਣਗੇ ਖ਼ਰਚ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ , 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੈਬਨਿਟ ਕਮੇਟੀ (ਸੀਸੀਈਏ) ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਰੇਲ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ 10,783 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੀ ਤਿੰਨ ਮਲਟੀ-ਟਰੈਕਿੰਗ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ 'ਚ ਖੜਗਪੁਰ-ਝਾਰਸੁਗੁੜਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਟਨੀ-ਪੇਂਡ੍ਰਾ ਰੋਡ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚਕਾਰ ਚੌਥੀ ਲਾਈਨ ਅਤੇ ਬਿਲਾਸਪੁਰ (ਉਸਲਾਪੁਰ)-ਪੇਂਡ੍ਰਾ ਰੋਡ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚਕਾਰ ਤੀਜੀ ਲਾਈਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਰੇਲ ਲਾਈਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਵਾਜਾਈ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਵਧੇਗੀ। ਇਹ ਰੇਲ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਝਾਰਖੰਡ, ਓਡੀਸ਼ਾ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ 14 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚੋਂ ਹੋ ਕੇ ਲੰਘਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਰੇਲਵੇ ਨੈੱਟਵਰਕ 'ਚ ਲਗਭਗ 656 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਲਟੀ-ਟਰੈਕਿੰਗ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਗਭਗ 4,790 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਰੇਲ ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ, ਜਿੱਥੇ ਲਗਭਗ 56 ਲੱਖ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਤਾਰਾਤਾਰੀ ਮੰਦਰ, ਸ੍ਰੀਕਸ਼ੇਤਰ ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ, ਬੰਧਵਗੜ੍ਹ ਟਾਈਗਰ ਰਿਜ਼ਰਵ, ਵਿਰਾਤੇਸ਼ਵਰ ਮੰਦਰ, ਅਮਰਕੰਟਕ ਮੰਦਰ, ਜਵਾਲੇਸ਼ਵਰ ਧਾਮ, ਅਚਾਨਕਮਾਰ ਟਾਈਗਰ ਰਿਜ਼ਰਵ, ਖੁਟਾਘਾਟ ਡੈਮ, ਮਲਹਾਰ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਰਤਨਪੁਰ ਮਹਾਮਾਇਆ ਮੰਦਰ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਸਥਾਨਾਂ ਤੱਕ ਰੇਲ ਸੰਪਰਕ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕੋਲਾ, ਸੀਮਿੰਟ, ਲੋਹਾ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਵਰਗੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਸਤੇ ਹਨ। ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਲਾਨਾ 2.7 ਕਰੋੜ ਟਨ ਵਾਧੂ ਮਾਲ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਵਾਤਵਾਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਲਾਭ ਗਿਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਰੀਬ 12 ਕਰੋੜ ਲੀਟਰ ਤੇਲ ਦੇ ਆਯਾਤ 'ਚ ਕਮੀ ਅਤੇ 62 ਕਰੋੜ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਨਿਕਾਸ 'ਚ ਕਮੀ ਆਉਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ, ਜੋ 2.48 ਕਰੋੜ ਦਰੱਖਤ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਨੁਰਾ ਕੁਮਾਰਾ ਦਿਸਾਨਾਯਕੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਕੋਲੰਬੋ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕੋਲੰਬੋ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਨੁਰਾ ਕੁਮਾਰਾ ਦਿਸਾਨਾਯਕੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ।ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ, ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿਸਾਨਾਯਕੇ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸੰਤੋਸ਼ ਝਾਅ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਐਕਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ, ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ਅੱਜ ਕੋਲੰਬੋ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਮਹਾਮਹਿਮ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੁਰਾ ਕੁਮਾਰਾ ਦਿਸਾਨਾਯਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਿੱਘੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਜੁੜਵਾਂ, ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗੁਆਂਢੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਭਾਈਵਾਲ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ, ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ।ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ, ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੋਲੰਬੋ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਖੋਜ ਜਹਾਜ਼ ਜੀਆਰਐਸਈ ਵੱਲੋਂ ਲਾਂਚ

ਕੋਲਕਾਤਾ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਗਾਰਡਨ ਰੀਚ ਸ਼ਿਪਬਿਲਡਰਸ ਐਂਡ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ (ਜੀਆਰਐਸਈ) ਲਿਮਟਿਡ, ਜੋ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਵਰਤਨ ਰੱਖਿਆ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰੇ ਹੈ, ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੋਲਰ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ (ਐਨ.ਸੀ.ਪੀ.ਓ.ਆਰ.) ਲਈ ਸਾਗਰ ਮੰਥਨ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਖੋਜ ਜਹਾਜ਼ (ਓਆਰਵੀ) ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ।ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਓਆਰਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਂਚ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕੀਲ ਲੇਇੰਗ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਪਯਾਰਡ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ (ਸੁਤੰਤਰ ਚਾਰਜ) ਡਾ. ਜਿਤੇਂਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਚੁਅਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੀਆਰਐਸਈ ਅਤੇ ਐਨ.ਸੀ.ਪੀ.ਓ.ਆਰ.ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ।ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਓਆਰਵੀ 2028 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਏਗਾ। ਧਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਕੁਮਾਰ ਤੁਮਾਲਾ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਜੀਆਰਐਸਈ ਦੇ ਰਿਸ਼ੀ ਬੰਕਿਮ ਸ਼ਿਪਯਾਰਡ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸਤਿਆ ਨਿਕੇਤਨ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਚੌਥੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ

ਲੇਬਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਕਾਸਗੰਜ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਕਾਬੂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸਤਿਆ ਨਿਕੇਤਨ ਵਿੱਚ ਹਾਦਸੇ ਵਾਲੀ ਇਮਾਰਤ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 6 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਸਟਲ ਡੇਜ਼ ਪੀ.ਜੀ. ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਗੁਆਂਢ ਦੀ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਚੱਲੀ, ਜੋ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਫਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਪੀ.ਜੀ. ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੁਆਂਢ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਤਿਆ ਨਿਕੇਤਨ ਵਿੱਚ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਡਿੱਗੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 7 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ 5 ਲੋਕ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਇੱਧਰ, ਇਮਾਰਤ ਡਿੱਗਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਕੰਟਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਸਗੰਜ ਤੋਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੌਥੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਹੈ।

ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ 'ਚ ਵਧਦੇ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਕੱਚਾ ਤੇਲ 100 ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਪਾਰ; ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ

24 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਵਾਧਾ

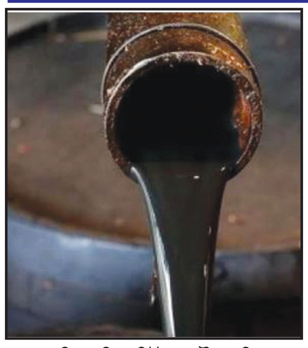

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੇ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਠੱਪ ਹੋਣ ਦੇ ਡਰੋਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 24 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 100 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਈਆਂ ਹਨ।ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਪੱਕੇ ਹੱਲ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਧੁੰਦਲੀਆਂ ਪੈਣ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 25 ਫੀਸਦੀ (ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ) ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਇਰਾਨ ਸਮਰਥਿਤ ਹੂਤੀ ਬਾਗੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦੇ ਊਰਜਾ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਤੇਲ ਪਲਾਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੰਗ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਲਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂਮੱਧ ਦੇ ਅਹਿਮ ਰਸਤੇ 'ਲਾਲ ਸਾਗਰ' ਰਾਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੂਤੀ ਹਮਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਰਾਨੀ ਸੰਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਤੇਲ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਬੰਬ ਨਾਲ ਉਡਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ! ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕੀ ਵਸਤੂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਬੰਬ ਨਾਲ ਉਡਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਮਿਲੀ। ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇਹ ਧਮਕੀ ਫਰਜ਼ੀ ਪਾਈ ਗਈ।

ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੇਰੇ 8:39 ਵਜੇ ਇਕ ਧਮਕੀ ਭਰਿਆ ਈਮੇਲ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਾਲ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਬਿਜੇਂਦਰ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਪੂਰੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਮਾਰਤ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ।

ਨਵੇਂ 'ਸੀਡ ਐਕਟ' 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਬੁਲਾਈ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ

10 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਸਿੱਧੀ ਗੱਲਬਾਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਕਲੀ ਅਤੇ ਘਟੀਆ ਮਿਆਰ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਖ਼ਤ 'ਸੀਡ ਐਕਟ' ਸੰਬੰਧੀ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ 10 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਹੈ।ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘ, ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ), ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਿਸਾਨ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਾਊਥ ਇੰਡੀਅਨ ਫਾਰਮਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।ਸੰਸਦ ਦੇ ਆਗਾਮੀ ਇਜਲਾਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਕਲੀ ਤੇ ਮਿਆਰਹੀਣ ਬੀਜਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਲੈਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫੀਡਬੈਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੀਡ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਕਲੀ ਜਾਂ ਘਟੀਆ ਬੀਜ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਰਗੇ ਸਖ਼ਤ ਉਪਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਰਾਹੀਂ ਬੀਜਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ 1966 ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ 'ਸੀਡ ਐਕਟ' ਕਾਫ਼ੀ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉੱਥੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਵੀ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀਨਤਾ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਰਵੱਈਏ ਵਿੱਚ ਆਈ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਦਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗ, ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਜੀਵਨ ਜੀ ਸਕਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੋਕ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਜਿਊਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਬੋਝ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੋੜੇ ਆਪਣੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਤੱਕ, ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁੱਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ? ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਘਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸੌਂਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਸਲ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਿਰਧ ਆਸ਼ਰਮ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਹਮਦਰਦੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ।

-ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਤਰੰਜ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਿਖਰੇਗੀ

ਡਾ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਰੱਤੂ
ਉੱਘੇ ਲੇਖਕ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ
94787-30156

ਪੰਜਾਬ ਅੱਜ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮੋੜ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਆਹਟ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਮੋਹਰੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਣਿਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਵੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਤਰੰਜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ—ਕੀ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਨੂੰ ਮੋਹਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ? ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਵੇ, ਤਿੱਖਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਵੇ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਮੰਗਿਆ ਜਾਵੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਘੇਰਨ—ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਤਰੰਜ ਵਿੱਚ ਧਰਮ, ਜਾਤੀ, ਭਾਈਚਾਰਾ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਜ਼ਬਾਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਦਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੋਹਰੇ ਵਾਂਗ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਚੋਣੀ ਰਣਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਖੇਡ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵੱਲ ਵੇਖਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਸਲ ਪਹਿਚਾਣ ਇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਧਰਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੁੱਖ ਵੇਲੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਹੜ੍ਹ ਆਉਣ ਵੇਲੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੱਥ ਦੀ ਜਾਤ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛੀ ਜਾਂਦੀ, ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਨੁੱਖ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀ ਜੀਵਨ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ, ਬਰਾਬਰੀ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਾਂਝ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪੂੰਜੀ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਹਾਲ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਫਿਰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਧਰਨੇ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ। ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਰਗ ਜਾਂ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨਹੀਂ; ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਦੇਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮਾਜਕ ਸਿਆਣਪ ਦੀ ਵੀ ਪਰਖ ਹੈ ਕਿ ਰੋਸ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਬਣੇ, ਨਫ਼ਰਤ ਦਾ ਰੂਪ ਨਾ ਧਾਰੇ। ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ—ਕੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਿਆਸੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਵਧਾਨੀ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖਣੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਤੱਤ, ਕੋਈ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਤੱਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੰਧ ਖੜ੍ਹੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਦੋਸ਼ੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪੂਰਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਕੰਧ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ 2027 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਸ਼ਾ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣਾ, ਖੇਤੀ ਸੰਕਟ, ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ, ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਕਮੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਜ਼ਾ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ—ਇਹ ਉਹ ਮੁੱਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣੀ ਬਹਿਸ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਕੋਲ ਅਗਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਮਾਡਲ ਹੈ? ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹਕੀਕੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ? ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਬਚਾਏਗੀ? ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰੇਗੀ? ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਕੇ ਚੋਣੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਜਾਤੀ, ਧਰਮ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਡਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵੱਲ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਪੁੱਛਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਵੰਡ ਦੀ? ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਵੰਡ ਦਾ ਦਰਦ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੇ ਘਰ ਉਜੜਦੇ ਦੇਖੇ ਹਨ, ਰਿਸ਼ਤੇ ਟੁੱਟਦੇ ਦੇਖੇ ਹਨ, ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਨਮਭੂਮੀ ਛੱਡਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਉਹ ਦੌਰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜੇ ਕੋਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵੰਡ ਵੱਲ ਧੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਬੂਤ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੜ੍ਹਾਂ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਲਾਏ, ਦਵਾਈਆਂ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹੇ। ਉੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਕਿਹੜੀ ਜਾਤ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਹੈ। ਇਹੀ ਉਹ ਤਾਕਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣੀ ਗਣਿਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲੈਣ। ਹੁਣ ਅੱਜ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ—ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਅਫ਼ਵਾਹ। ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਕੱਟੀ ਹੋਈ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭੜਕਾਊ ਟਿੱਪਣੀ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਭੜਕਾਊ ਸੁਨੇਹਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਤੱਥ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਚ, ਫਿਰ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ—ਇਹ ਨਵਾਂ ਸਮਾਜਕ ਮੰਤਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾ ਕਰੇ। ਜਿੱਥੇ CCTV ਹੈ, ਉੱਥੇ ਜਾਂਚ ਤੇਜ਼ ਹੋਵੇ; ਜਿੱਥੇ ਗਵਾਹ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਏ ਜਾਣ; ਜਿੱਥੇ ਅਫ਼ਵਾਹ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਤੁਰੰਤ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਘੱਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੇਗੀ, ਅਫ਼ਵਾਹ ਨੂੰ ਉੱਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਥਾਂ ਮਿਲੇਗੀ। ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਜਾਂਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਫੜਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਮੰਚ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੋਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ, ਸਮਾਜਕ ਸੰਗਠਨ, ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਅੰਬੇਡਕਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ, ਸਿੱਖਿਆਵਿਦ, ਕਲਾਕਾਰ, ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਆਸੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਨਾ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸੰਕਟ ਵੇਲੇ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਅਮਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣਨਾ ਹੋਵੇ। ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਅਮਨ ਕਮੇਟੀਆਂ ਹੋਣ ਜੋ ਕਿਸੇ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਰੰਤ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ। 2027 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਸੰਕਲਪ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮ, ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਗੀਆਂ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨਗੇ, ਫਿਰ ਬਿਆਨ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਅੱਜ ਹਰ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਮੀਡੀਆ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ—ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਬੁੱਤ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸਨਸਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੱਚ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਕੰਮ ਅੱਗ ਦੇਖ ਕੇ ਤੇਲ ਪਾਉਣਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦਿਖਾ ਕੇ ਰਸਤਾ ਦੱਸਣਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਰਮ, ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਵਰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ, ਲੰਗਰ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ—ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਹਨ। ਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਂਝੀ ਵਿਰਾਸਤ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਵੰਡ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਕ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਣ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ, ਅਸੀਂ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲੱਗ ਪਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਹੀਂ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਇਆ; ਅਸੀਂ ਜੇ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਵੀ ਅਪਮਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। 2027 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ—ਵੰਡ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ, ਡਰ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ, ਨਫ਼ਰਤ ਜਾਂ ਨਿਆਂ, ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਸ਼ਤਰੰਜ ਖੇਡਣਗੀਆਂ; ਮੋਹਰੇ ਚੱਲਣਗੇ, ਗਠਜੋੜ ਬਣਨਗੇ, ਟੁੱਟਣਗੇ, ਨਵੇਂ ਨਾਅਰੇ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਚੋਣੀ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਬਦਲਣਗੀਆਂ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਕਿਸੇ ਦੀ ਚੋਣੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਮੋਹਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜਵਾਬ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਬੁੱਤ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨਿਆਂ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇ, ਪਰ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਾ ਬਣਾਏ। ਜੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਅਫ਼ਵਾਹ ਫੈਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਰੋਕ ਦੇਵੇ। ਇਹੀ ਅਸਲ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਅਸਲ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਹੈ।

ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਸਲ ਇਮਤਿਹਾਨ 2027 ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਇਮਤਿਹਾਨ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਲੰਗਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਸ਼ਤਰੰਜ ਦੇ ਮੋਹਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਿਖਰ ਸਕਦੀ—ਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਮੰਨ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ।

ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਤਰੰਜ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਖੇਡੀ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੋਹਰਾ ਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਿਆਸੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਸਮਾਜਕ ਵੈਰ ਨਾ ਬਣੇ। ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਂਝ ਨਾ ਹਾਰੇ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਤੇ ਚਲੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਿੱਤਣਗੀਆਂ ਤੇ ਹਾਰਨਗੀਆਂ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਂਝ ਜਿੱਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਂਝ ਜਿੱਤਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗ 'ਗੀ !

ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਵੈਤ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੱਤਰਕਾਰ
98147-34035

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਪਰਫਾਰਮੈਂਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੁਣ ਚੁਫੇਰਿਓਂ ਘੇਰਾ ਪੈਣ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਦਿਨ ਨਵੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਧਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਹਾਲੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦਮ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਪੂਰਾ ਤਾਣ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਡੀਏ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਛਿੜੇ ਟਕਰਾਅ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਦਫਤਰ ਤੱਕ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤੋਹਮਤਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਰੋਂ ਦੀ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਮਨਮੋਹਨ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕਥਿਤ ਤਸ਼ੱਦਦ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ ਤੂਰ ਬੰਜਾਰਾ ਦੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਧਮਕੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸਲਫਾਸ ਨਿਗਲ ਕੇ ਕੀਤੀ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੱਡੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਮ ਕਰਕੇ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਹੱਟ ਕੇ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਰੋਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ।। ਕੌਮੀ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗ ਲਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਚੁੱਪ ਤਾਂ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਚੁੱਪ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ ਵੀ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਡੀਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਮਲਾ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਤਿੰਨ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਡੀਏ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਸਐਲਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ । ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ 27 ਅਗਸਤ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਟਵੀਟ ਕਿ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲੋ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਸਿਖਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵਧਣ ਲੱਗਾ। ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ 27 ਅਗਸਤ ਲਈ ਮਹਾਂ ਬੰਦ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਰੋਸ ਰੈਲੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।। ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 8 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮਹਾਂ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੜ ਵੱਟੀ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਹੜਤਾਲ 11 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਖ਼ਤ ਰੁੱਖ ਅਖਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨਹੀਂ' ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅੰਦਰੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਰਾਹ ਲੱਭਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਛੱਡ ਕੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪੈਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਬੰਨੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਆਪ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਵਾਰ ਵਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹੜਤਾਲ ਛੱਡ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ 'ਤੇ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਿੰਡ ਤੂਰ ਬੰਜਾਰਾ ਤੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਰਪੰਚ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਨੇ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਲੀ ਧਮਕੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਲਫ਼ਾਸ ਨਿਗਲ ਲਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ, ਬਣਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੌਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਸਮੇਤ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਕਥਿਤ ਪੁਲਿਸ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਮੋਹਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਠੰਡਾ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੌਮੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਨੂੰ 10 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਹਨਜੀਤ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਕਾਲਾ ਝੰਡਾ ਦਿਖਾਉਣ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਰੰਟ ਦੇ ਝਟਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਪੁਲਿਸ ਉੱਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਦੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲਾ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਓਐਸਡੀ ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਹੱਥ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਉੱਤੇ ਲੱਗਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਕਰਕੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭਰਵੀਂ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 8 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਘਿਰਾਉ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਹਰ ਵਰਗ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ 2022 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰੋਸੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਜਿਤਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਨਿਰਾਸ਼ ਹਨ। ਇੱਕ ਸੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਈ ਵਰਗ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਦਾ ਗੋਲਡਨ ਮੌਕਾ ਹੱਥੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਚੁੱਪ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣਾ ਮਜਬੂਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉੱਪਰ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ । ਸਮੇਂ ਨੇ ਕਰਵਟ ਲਈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਾਹ ਡੱਕ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਇਸੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਮਨਫੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ 300 ਯੂਨਿਟ ਮੁਫ਼ਤ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਉਹ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਚਹੇਤੇ ਬਣੇ ਹਨ। ਕੱਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਪੁੱਜਦਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਭੱਲ ਬਣੀ ਹੈ। ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹਨ, ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣਾ ਦਾਮਨ ਸਾਫ਼ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲੇ ਹਨ। ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ ਜੇ ਉਹ ਆ ਰਹੀਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ ਨਾਲ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਨਜਿੱਠਣ। ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਲੱਗ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਦੋ ਪੈਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਸਰਕਾਰ ਚਾਰ ਪੈਰ ਪਿਛਾਂਹ ਨੂੰ ਮੁੜਨ ਲੱਗੀ ਹੈ।

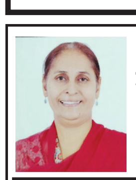

ਡਾ. ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
8054497981

ਪੀਜੀ ਤੋਂ ਪੀਜੀ ਤੱਕ

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੱਤਿਆ ਨਿਕੇਤਨ ਵਿੱਚ ਐਤਵਾਰ 6 ਸਤੰਬਰ 2026 ਨੂੰ ਰੌਂਗਟੇ ਖੜੇ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਮਾਂ -ਬਾਪ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪੀਜੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਇਥੋਂ ਦੇ ਵਸ਼ਿੰਦੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਪੀਜੀ ਦੀ ਡਿੱਗੀ ਚਾਰ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਲਬੇ ਹੇਠ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗਵਾ ਚੁੱਕੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤੜਫ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਭੁਲਾ ਦੇਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰਨਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇਸ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਨਾ ਭੁੱਲਣ ਯੋਗ ਹਕੀਕਤ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਛਤਾਵਾ ਹੀ ਪੱਲੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਨਾ ਭੇਜਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਅੱਜ ਜਿਊਂਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਪੀਜੀ ਮਾਫੀਏ ਦੀ ਲੁੱਟ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਅਸੀਂ ਵੀ ਬਣੇ। ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਾਮੀਂ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਿਆ ਪਰ ਤਿੰਨਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਕਫੇ ਦੌਰਾਨ ਬਦਲੇ ਚਾਰ ਪੀਜੀ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅਲੱਗ- ਅਲੱਗ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਉੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਬੇਵਸ ਹੋਏ ਹਰ ਪਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। 14 ਅਗਸਤ 2023 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੀਜੀ ਦੇ ਗੇਟ 'ਤੇ ਰੁਕੇ ਤਾਂ ਦਿਲ ਉਸਦੀ ਬਾਹਰੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਦਹਿਲ ਗਿਆ । ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗ੍ਰੇਟਰ ਕੈਲਾਸ਼ ਇਕ ਅਤੇ ਐਨ ਬਲਾਕ ਦੀ ਉਹ ਪੁਰਾਣੀ ਤੇ ਭੁਰ ਰਹੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਖੰਡਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਪੀਜੀ ਆਨਲਾਈਨ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸੋ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕਨ ਸੁਨੀਤਾ ਨੇ ਵਟਸਐਪ 'ਤੇ ਜ਼ੂਮਆਊਟ ਕਰਕੇ ਖਿੱਚੀਆਂ ਫੋਟੋ ਸਾਨੂੰ ਧੋਖੇ ਦੇ ਜੰਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ 16 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਮਿਥਿਆ ਕਿਰਾਇਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਨਲਾਈਨ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਹੇਠ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਮਰਾ ਤੇ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਉਹ 'ਭਚੀੜ ਗੁੱਤਕਾ' ਸਾਡੇ ਲਈ ਦੂਜਾ ਧੱਕਾ ਸੀ। ਬਾਥਰੂਮ ਵੀ ਕਮਰੇ ਨਾਲ ਅਟੈਚਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਫੋਨ 'ਤੇ ਵਰਗਲਾਉਣ ਲਈ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਮਰਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਿੜਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। 'ਮਰਦਾ ਕੀ ਨਾ ਕਰਦਾ' ਸਾਨੂੰ ਅਣਮੰਨੇ ਮਨ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਪਈ ਪਰ ਦਿਲ ਦੁਖੀ ਬਹੁਤ ਹੋਇਆ। ਖਾਣੇ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਬਜ਼ੀ, ਦਾਲ, ਚਾਵਲ, ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਡਿਸਪੋਜ਼ੇਬਲ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰੋਸੀ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਦਾਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾਲ ਲੱਭਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਚੂਹਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦ, ਕਾਕਰੋਚਾਂ ਦੀ ਮਾਰ, ਬਾਥਰੂਮ ਦੇ ਡਰੇਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਆਦਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਿਨ ਬ ਦਿਨ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਇੱਕ ਹੀ ਡਰ ਸੀ 'ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਬੱਚੇ ਨੇ ਕੁਝ ਖਾਧਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ।' ਕਦੇ ਫੂਡ ਪੋਇਜ਼ਨਿੰਗ, ਕਦੇ ਭੁੱਖੇ ਰਹਿਣਾ, ਕਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਨਿਗਲ ਲੈਣਾ ਆਦਿ ਗੱਲਾਂ ਸਾਡੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਗੱਲਬਾਤ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਅਸੀਂ ਪੀਜੀ ਬਦਲਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਲੱਭਿਆ।

ਦੂਜਾ ਪੀਜੀ ਗਰੇਟਰ ਕੈਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਐਂਟਰੀ ਮਿਲੀ ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਸਮਝਿਆ। ਖਾਣੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪੀਜੀ ਪਹਿਲੇ ਪੀਜੀ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਜਾਪਿਆ, ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਾਹ ਪਿਆ ਜਾਣੀਏ ਜਾਂ ਰਾਹ ਪਿਆ ਜਾਣੀਏ। ਇਹ ਪੀਜੀ 20,000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ, ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਸਕਿਉਰਟੀ ਜਾਨੀ ਚਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ, 14 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਖਰਚਾ ਆਦਿ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਦੇ 19 ਫਰਵਰੀ 2025 ਨੂੰ ਲੱਤ ਵਿੱਚ ਫਰੈਕਚਰ ਹੋ ਗਿਆ ਉਸ 'ਤੇ ਪਲਸਤਰ ਲੱਗਿਆ । ਪੀਜੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਕਮਰਾ ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਉੱਪਰ ਜਾਣ ਲਈ ਅਤੇ ਨੀਚੇ ਆਉਣ ਲਈ ਦਰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਉਹ ਬਿਆਨੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ । ਪਰ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਡਾਕਟਰੀ ਦਾ ਕਿੱਤਾ ਉਸ ਪੀਜੀ ਦੀ ਮਾਲਕ ਮਧੂ ਤਿਵਾੜੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਯਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਆਪਣੇ ਬੈੱਡ 'ਤੇ ਭੁੱਖੀ ਪਿਆਸੀ ਬੈਠੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਉਸਦੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੀਜੀ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਖਾਣਾ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਜਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੀਜੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਖਾਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਗੇ ਬੱਚੇ ਪੀਜੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਘਰ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਪਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਕਮਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਛੱਤ ਸੱਤ ਫੁੱਟ 'ਤੇ ਸੀ। ਉਥੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਹਨੇਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀ ਰਾਹੀਂ ਚਾਨਣ ਕਿਰਨ ਆਵੇ। ਕਾਕਰੋਚਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ, ਕੱਪੜਿਆਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ, ਬਿਸਤਰੇ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਸੈਰਾਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਚੂਹੇ ਟੱਪ-ਟੱਪ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜਲਵੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਪੀਜੀ ਬਦਲ ਲਈਏ।

ਤੀਜਾ ਪੀਜੀ ਮੈਟਰੋ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਿਕਰਮ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਪੀਜੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਕਿਉਰਟੀ 2000 ਰੁਪਏ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਸੀ। ਇਸ ਪੀਜੀ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਪਾਰ ਕਰਨੀਆਂ ਕੋਈ ਖਾਲਾ ਜੀ ਦਾ ਵਾੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ ਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਸੌ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਨਾਸ਼ਤਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਬੱਚਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਕਾਲਜ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸਹਿੰਦਿਆਂ ਹਾਲੇ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਪੀਜੀ ਦੀ ਮਾਲਕਿਨ ਨੇ ਪੀਜੀ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੀਜੀ ਮਾਡਰਨ ਸਟਾਈਲ ਦਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪੇਪਰਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਸ਼ਿਆਨਾ ਲੱਭਣ ਦਾ ਬੋਝ।

ਖੈਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਬੂਤਰਖਾਨਾ ਮਿਲ ਲਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਵੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ 1500 ਰੁਪਏ ਉਦੋਂ ਮੰਗੇ ਗਏ ਜਦੋਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਵੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਨਾ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਸਬੰਧੀ ਬੋਲਣ 'ਤੇ ਇਹ ਫਿਰ ਮੇਨਟੀਨੈਂਸ ਚਾਰਜਸ ਬਣ ਗਏ। ਇੱਥੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਤੂ ਬਿੱਲੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪੀਜੀ ਦੇ ਚੂਹਿਆਂ ਤੇ ਕਾਕਰੋਚਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਬਿੱਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਡ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸੌਂ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਖਾਣੇ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਇੰਨੀ ਘਟੀਆ ਕਿ ਬੱਚੇ ਕੰਕਾਲ ਹੀ ਬਣ ਗਏ। ਬਿਸਕੁਟ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਬਣ ਗਏ ਤੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪਲ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਈ ਵਾਰ ਰਾਤ ਦੇ 10 ਵਜੇ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਬਹਿਸਬਾਸਬਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਕਿਰਾਇਆ ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਖਾਣਾ ਤਾਂ ਕੰਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਹੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਹਫਤਾ-ਹਫਤਾ ਸਫਾਈ ਦਾ ਨਾਮੋ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਕੇਅਰ ਟੇਕਰ ਰਵੀ ਜਾਹਿਲ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇਨਸਾਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਹਿਜ਼ੀਬ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਵਾਰਡਨ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਸਮਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਰੀਏ ਕਿਸ ਨੂੰ। ਖੈਰ ਸ਼ੁਕਰ ਹੋਇਆ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਤੇ ਸਾਡਾ ਬੱਚਾ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਘਰ ਵਾਪਸ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਪਰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ ਪਈ। ਪਰ ਉਹ ਇੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟਰੇਂਡ ਹਨ ਕਿ ਅਲੱਗ- ਅਲੱਗ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਉਸ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਪੈਸੇ ਕੱਟ ਲਏ ਪਰ ਅਸੀਂ ਬੇਬਸ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਰਤਾਂਤ ਮਹਿਜ਼ ਕਹਾਣੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹੱਡਬੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹਾਂ ਇਸ ਪੀਜੀ ਮਾਫੀਏ ਦੀ ਦਾਦਾਗਿਰੀ ਦੇ। ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨੀ ਔਖੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਪੀਜੀ ਤੋਂ ਪੀਜੀ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਅਮੁੱਕ ਲੜੀ ਨੇ ਹਾਲਾਤ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਪਰ ਉਥੇ ਰਹਿਣ -ਸਹਿਣ ਦਾ ਖਰਚ ਆਮ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੋਚਣ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਭੇਜੀਏ ਜਾਂ ਨਾ। ਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਸਟਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ? ਇਹ ਬੱਚੇ ਸਾਡਾ ਸਰਮਾਇਆ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਪੀਜੀ ਮਾਫੀਏ ਨੂੰ ਬੇਲਗਾਮ ਘੁੰਮਣ ਦਿੰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕਸਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣਾ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਹੀ ਮਾਹੌਲ hb ਦੇ ਸਕੀਏ।

ਨਾਰੀ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ,
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

ਛੇਵੀਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਤਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਛੋਟ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਸਰਵਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਈ. ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ’ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ , 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ ਬੀ ਐੱਸ ਈ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ ਲਈ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੀ ਬੀ ਐੱਸ ਈ ਦੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ’ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ 17 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਟਾਲਦਿਆਂ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਣਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤਲਾਸ਼ੇ।

ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੌਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਲਈ ਕੁਝ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ’ਤੇ ਸੌਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ’ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ’ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀ ਬੀ ਐੱਸ ਈ ਦੀ ਉਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੌਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ) ਪੜ੍ਹਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ’ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਪੈ ਰਹੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀ ਬੀ ਐੱਸ ਈ ਕੋਲ ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਸਿਲੇਬਸ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਐੱਨ ਸੀ ਈ ਆਰ ਟੀ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੀਤੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ (NEP) 2020 ਅਤੇ NCF-SE 2023 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤੀਜੀ ਜਾਂ ਚੌਥੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਜੇ ਮਾਲਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

‘ਮੈਂ ਭਗੌੜਾ ਨਹੀਂ, ਯੂ.ਕੇ. ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ’

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਕਥਿਤ ਭਗੌੜੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਿਜੇ ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਛੱਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਐਕਸ ’ਤੇ ਕਈ ਪੋਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ’ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ।

ਵਿੱਤ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਪੰਕਜ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਫੁਜਿਟਿਵ ਇਕਨਾਮਿਕ ਅਫੈਂਡਰਜ਼ ਐਕਟ, 2018 ਦੇ ਤਹਿਤ 15 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਗੌੜੇ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨੀਰਵ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਵਿਜੇ ਮਾਲਿਆ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਸਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਲਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂ.ਕੇ. ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਲੰਬਾ ਠਹਿਰਾਅ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਐਕਸ ਹੈਂਡਲ ’ਤੇ ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਭਗੌੜਾ ਹਾਂ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਾਣ ਲਓ ਕਿ ਮੈਂ 1992 ਤੋਂ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦਾ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਭ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੋਸਟਰ ਬੁਆਏ ਵਾਲੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਭਗੌੜੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਰਣਧੀਰ ਜੈਸਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਭਗੌੜਿਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਖਾਸ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇੱਥੇ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਣ।

ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਪਿਛਲੀ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ, ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ 14,131.60 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, ਮਾਣਯੋਗ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਈ.ਡੀ. ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ। ਪੈਰਾ 7 ਡਿਕਰੀਡ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 17 2021 ਵਿੱਚ 14,131.60 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ!! 5 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ’ਤੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭਗੌੜਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਰਣੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਜੋ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਲੇਖਾ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਦੇਖੋ। ਕੀ ਮੈਂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਕੋਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਵਜੋਂ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰਾ ਰਿਫੰਡ ਕਦੋਂ ਮਿਲੇਗਾ?

ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ ’ਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰੋ ਅਤੇ ਦੇਖੋ ਕਿ ਈ.ਡੀ. ਨੇ ਮੇਰੇ ਅਟੈਚ ਕੀਤੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਗਫਿਸ਼ਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 350 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਈ.ਡੀ. ਨੇ ਮੇਰੀ ਜਾਇਦਾਦ/ਫੰਡ ਅਟੈਚ ਕਰ ਲਏ ਸਨ।

ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਲਏ ਹਨ, ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਐਕਸ ’ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਮਾਲਿਆ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ...ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 6203 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜਜਮੈਂਟ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ 14,100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਈ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹੀ ਭਾਰਤੀ ਕਰਜ਼ਾ ਹੱਲ ਨਿਆਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਮੀਡੀਆ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ।

2 ਟਰੱਕ ਭਰ ਕੇ ਨਸ਼ਾ ਲਿਆਂਦੇ ਤਸਕਰ ਕਾਬੂ! ਕੁਇੰਟਲਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਨਸ਼ਾ

ਰਾਏਪੁਰ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ਼ ਰੈਵੇਨਿਊ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਨੇ ਰਾਏਪੁਰ ਵਿਚ ਦੋ ਟਰੱਕਾਂ ਸਮੇਤ 375.95 ਕਿੱਲੋਗ੍ਰਾਮ ਗਾਂਜਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਕੇ ਚਾਰ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਖ਼ਤਾ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਡੀ.ਆਰ.ਆਈ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰਾਏਪੁਰ ਦੇ ਓਲਡ ਧਮਤਰੀ ਰੋਡ ਨੇੜੇ ਦੋ ਟਰੱਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ। ਇਹ ਟਰੱਕ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਤੋਂ ਓਡੀਸ਼ਾ ਦੇ ਰਸਤੇ ਰਾਏਪੁਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਸੀ।

ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ’ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਲੋਡਿੰਗ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਰੱਖੀਆਂ 10 ਬੋਰੀਆਂ ਵਿਚ ਲੁਕਾਏ ਗਏ 61 ਪੈਕਟ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਪੈਕਟ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਟੇਪ ਨਾਲ ਲਪੇਟੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐੱਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਫੀਲਡ-ਟੈਸਟਿੰਗ ਕਿੱਟ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ’ਤੇ ਗਾਂਜਾ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ।

ਡੀ.ਆਰ.ਆਈ. ਨੇ 375.95 ਕਿੱਲੋਗ੍ਰਾਮ ਗਾਂਜਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਟਰੱਕ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਐੱਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਖੰਡ ਰਿਫਾਇਨਰੀਆਂ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ 2.5 ਲੱਖ ਟਨ ਚਿੱਟੀ ਖੰਡ ਵੇਚਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਪਲਾਈ ਵਧਾ ਕੇ ਖੰਡ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਖੰਡ ਰਿਫਾਇਨਰੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 250,000 ਟਨ ਚਿੱਟੀ ਖੰਡ ਵੇਚਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਉਦਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ।

’ਅਸੀਂ ਘਰੇਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 250,000 ਟਨ ਏ.ਐਲ.ਐਸ. ਖੰਡ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ,’ ਸ਼੍ਰੀ ਰੇਣੂਕਾ ਸ਼ੂਗਰਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸੀਈਓ) ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਸ਼ੂਗਰ ਐਂਡ ਬਾਇਓ-ਐਨਰਜੀ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਰੇਣੂਕਾ ਸ਼ੂਗਰਜ਼ ਸਮੇਤ ਦੋ ਖੰਡ ਰਿਫਾਇਨਰੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਐਡਵਾਂਸ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਸਕੀਮ (ਏ.ਐਲ.ਐਸ.) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੱਚੀ ਖੰਡ ਆਯਾਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸਨੂੰ ਰਿਫਾਇਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਫਾਇਨਰੀਆਂ ਨੂੰ ਏ.ਐਲ.ਐਸ.ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਫਾਇਨ ਕੀਤੀ ਖੰਡ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰੇਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਖੰਡ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ।

ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਉਪਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰੇਲੂ ਖੰਡ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਮਿੱਲ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਖੰਡ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇਸ ਵੇਲੇ ਲਗਭਗ ?43-44 ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀ ਖੰਡ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ ?50 ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।

ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ 10 ਲੱਖ ਟਨ ਖੰਡ ਦੀ ਡਿਊਟੀ-ਮੁਕਤ ਦਰਾਮਦ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਥੋਕ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਡੀਲਰਾਂ ਲਈ ਖੰਡ ਸਟਾਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਖੰਡ ਨਿਰਯਾਤ ’ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਸ।

ਮਿੱਲਾਂ ’ਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਖੰਡ ਭੰਡਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਨੇ 2025-26 ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੀਜ਼ਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੰਡ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 30.6 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਅਨੁਮਾਨ 34.3 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਸੀ।ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਘਰੇਲੂ ਖੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਲਗਭਗ 28-28.5 ਮਿਲੀਅਨ ਟਨ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ।

ਰਾਹੁਲ ਜੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਜੰਗ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ: ਕੇਜਰੀਵਾਲ

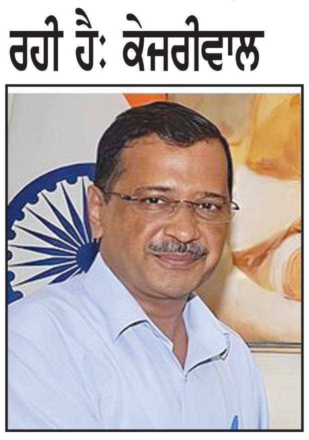

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਟਵੀਟਰ ਹੈਂਡਲ ’ਤੇ ਇਕ ਪੋਸਟ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਹੁੰਦਿਆ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇ ਕੌਣ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ? ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ।ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਕੋਈ ਸੂਬਾ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀ ਜੰਗ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲਾਏ ਗਏ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗਾ ਆਗੂ ਲਾਸ਼ਾਂ ’ਤੇ ਗੰਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੱਲ੍ਹ ਇਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਦੇਖੋ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਝੂਠ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖ਼ੁਦ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਇਕ ਦਾ ਇਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਹੈ; ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਅਜਿਹੀ ਗੰਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਵੋ।

ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ’ਚ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਰੱਦ ਹੋਈ ਹਲਵਾਰਾ-ਦਿੱਲੀ ਉਡਾਣ, 110 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਹੋਏ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰ

ਹਲਵਾਰਾ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ: ਹਲਵਾਰਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਹਵਾਈ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਘਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਦਿੱਲੀ-ਹਲਵਾਰਾ-ਦਿੱਲੀ ਸੇਵਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਸਵੇਰ ਦੀ ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 110 ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਹਲਵਾਰਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਉਡਾਣ ਏ.ਆਈ.-481 ਹਲਵਾਰਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ’ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੀ। ਇਸੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੇ ਹਲਵਾਰਾ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਲਈ ਏ.ਆਈ.-482 ਬਣ ਕੇ ਵਾਪਸ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣਾ ਸੀ ਪਰ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਨਾ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਉਡਾਣ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਮੂਲ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਏ.ਆਈ.-481 ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਹਲਵਾਰਾ ਅਤੇ ਏ.ਆਈ.-482 ਹਲਵਾਰਾ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਨ।

ਸਵੇਰੇ ਆਪਣੀ ਉਡਾਣ ਫੜਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਮਚ ਗਈ। ਕਈ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ, ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿਗੜ ਗਈ।ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੜਕ ਰਸਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਟੈਕਸੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਯਾਤਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਲਵਾਰਾ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਲਈ ਕੁਝ ਟੈਕਸੀ ਚਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਰੀਬ 11 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਕਿਰਾਇਆ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ। ਹਵਾਈ ਟਿਕਟ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਚਾਨਕ ਇੰਨਾ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਕਰਨਾ ਹਰ ਯਾਤਰੀ ਲਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੁਝ ਯਾਤਰੀ ਮਹਿੰਗੀ ਟੈਕਸੀ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ, ਜਦਕਿ ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਕੁਝ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮਜਬੂਰੀਵੱਸ ਘਰ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣਾ ਪਿਆ।

ਕਿਸੇ ਨੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦੀ ਉਡਾਣ ਫੜੀ, ਕੋਈ ਘਰ ਮੁੜਿਆ

ਸਵੇਰ ਦੀ ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਦੁਪਹਿਰ ਵਾਲੀ ਏ.ਆਈ.-484 ਉਡਾਣ ਵਿੱਚ ਸੀਟ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਟ ਮਿਲੀ, ਉਹ ਅਗਲੀ ਉਡਾਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਵੈਟਿੰਗ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਕਈ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਬਦਲਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਅਚਾਨਕ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਚਿਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇੱਕੋ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੇਵਾ

ਦਿੱਲੀ-ਹਲਵਾਰਾ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਜਹਾਜ਼ ਹੀ ਹਲਵਾਰਾ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਲਈ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਉਡਾਣ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਏ.ਆਈ.-481 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਵਿਘਨ ਪੈਣ ’ਤੇ ਹਲਵਾਰਾ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਏ.ਆਈ.-482 ਵੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹੀ ਸਥਿਤੀ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬਣੀ, ਜਦੋਂ ਏ.ਆਈ.-481 ਹਲਵਾਰਾ ਨਾ ਪੁੱਜਣ ਕਾਰਨ ਏ.ਆਈ.-482 ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ’ਤੇ ਪਿਆ।

7 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਉਡਾਣ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 7 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਲੀ-ਹਲਵਾਰਾ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਸੇਵਾ ਰੱਦ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ‘ਆਪਰੇਸ਼ਨਲ ਕਾਰਨਾਂ’ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਝੱਲਣੀ ਪਈ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦਿਨ ਹਲਵਾਰਾ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਲਗਭਗ 60 ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਿਯਮਤ ਯਾਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਚਾਲਨ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਰੂਟ ’ਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਤਕਨੀਕੀ ਖ਼ਰਾਬੀ ਦੀ ਗੱਲ, ਪਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ

ਬੁੱਧਵਾਰ ਦੀ ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸਥਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਹਲਵਾਰਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਖ਼ਰਾਬੀ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜਹਾਜ਼ ਹਲਵਾਰਾ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ ’ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ।

10 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਬਦਲੇਗਾ ਦੁਪਹਿਰ ਦੀ ਉਡਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹਲਵਾਰਾ-ਦਿੱਲੀ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ 10 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ ਵਾਲੀ ਉਡਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੋਧੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਦੁਪਹਿਰ ਦੀ ਉਡਾਣ ਹੁਣ 3:35 ਵਜੇ ਹਲਵਾਰਾ ਪੁੱਜੇਗੀ ਅਤੇ 4:05 ਵਜੇ ਹਲਵਾਰਾ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਵੇਰ ਦੀ ਉਡਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਫਿਲਹਾਲ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਨਿਯਮਤ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਪਹਿਰ ਦੀ ਹਲਵਾਰਾ-ਦਿੱਲੀ ਉਡਾਣ 2:40 ਵਜੇ ਰਵਾਨਾ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

15 ਮਈ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ ਸੇਵਾ

ਹਲਵਾਰਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਨੇ 15 ਮਈ 2026 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨਿਯਮਤ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਲੀ-ਹਲਵਾਰਾ ਵਿਚਕਾਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੋ ਜੋੜੀਆਂ, ਯਾਨੀ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਉਡਾਣਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਮੁਤਾਬਕ ਦਿੱਲੀ ਰਾਹੀਂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੰਡਨ, ਪੈਰਿਸ, ਮਿਲਾਨ, ਰੋਮ ਅਤੇ ਬਰਮਿੰਘਮ ਸਮੇਤ ਕਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਨਾਲ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵੀ ਸੀ। ਹਲਵਾਰਾ ਤੋਂ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਾਗੀ ਸੀ। ਪਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਡਾਣਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਵਧਦੇ ਖਰਚੇ ਨੇ ਇਸ ਸੇਵਾ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ’ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ—ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਦਲਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਏਅਰਲਾਈਨ

ਨਿਯਮਤ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਲਵਾਰਾ-ਦਿੱਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਖ਼ਰਾਬੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬਦਲਵੇਂ ਜਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਲਵਾਰਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਨੂੰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਉਡਾਣਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੰਚਾਲਨ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਕੇ ਮਨਾਏਗੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਦੇ 25 ਸਾਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਦੇ 25 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ’ਤੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਏਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ’ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ’ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਜੋਂ ਦੀਵੇ ਜਗਾਏਗੀ।ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਤਿਨ ਨਵੀਨ ਨੇ ਅੱਜ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ 17 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਜਨਮਦਿਨ) ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ 7 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੋਦੀ ਨੇ 2001 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ’ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਕਾ ਦੀਆ’ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਵੀਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਬੂਥ ਪੱਧਰੀ ਵਰਕਰ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨਗੇ ਅਤੇ ’ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਧੰਨਵਾਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ’ ਲਈ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਣਗੇ।ਨਵੀਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵੀ ਲੈਣਗੇ। ਨਵੀਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ’ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਆਸ਼ਾ ਅਤੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਈ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਅਸਲ ਬਦਲਾਅ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਨੁੱਕੜ ਨਾਟਕ ਵੀ ਕਰਵਾਏਗੀ।’ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਮੋਦੀ ਦੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਵਡਨਗਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਾਰਾਣਸੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੱਢੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ’ਸੇਵਾ ਕਲਸ਼ ਯਾਤਰਾ’ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ 40-40 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ-ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਫੀਡਬੈਕ ਲੈਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਵੀਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਡਨਗਰ ਅਤੇ ਵਾਰਾਣਸੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੱਢੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨੌਜਵਾਨ ਕਰਨਗੇ।

26 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਧਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਪੀ.ਐਨ.ਜੀ. ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਈ-ਕੇਵਾਈਸੀ ਦੇ ਮੁਫ਼ਤ ਕੰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰ ਹੋਣਗੇ ਲਾਮਬੰਦ

ਕਰਨਾਲ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਐੱਲ.ਪੀ.ਜੀ. ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਰ-ਪਾਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਬਿਗੁਲ ਵਜਾਉਂਦਿਆਂ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 2026 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਪੀ.ਐਸ.ਯੂ.) ਦੀ ਥਾਂ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਈਪਡ ਨੈਚੁਰਲ ਗੈਸ (ਪੀ.ਐਨ.ਜੀ.) ਕਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਹਕਾਂ 'ਤੇ ਐੱਲ.ਪੀ.ਜੀ. ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਸਰੈਂਡਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਲੋੜਾ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਕੌਮੀ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੀ.ਐੱਨ.ਜੀ. ਕਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਪੀ.ਐੱਨ.ਜੀ. ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਲੈਣ ਲਈ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ 8,000 ਤੋਂ 10,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਵਾਧੂ ਖ਼ਰਚਾ ਚੁੱਕਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਹੀ ਈਂਧਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਧਣ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਕਾਇਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੀਮਤਾਂ ਅਸਮਾਨੀ ਛੂਹਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਐੱਲ.ਪੀ.ਜੀ. ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਾਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 33 ਕਰੋੜ ਐੱਲ.ਪੀ.ਜੀ. ਖਪਤਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਉੱਜਵਲਾ ਯੋਜਨਾ' 'ਤੇ ਲਗਭਗ 45,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖ਼ਰਚ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪੀ.ਐੱਨ.ਜੀ. ਵੱਲ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਧੱਕੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਇਹ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕੌਮੀ ਸਰਮਾਇਆ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐੱਲ.ਪੀ.ਜੀ. ਪਲਾਂਟਾਂ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ। ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ/ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ e-KYC ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਚੁੱਕਿਆ। ਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਗਭਗ 50 ਫੀਸਦੀ ਐੱਲ.ਪੀ.ਜੀ. ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰ ਯੁੱਧ ਵਿਧਵਾਵਾਂ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਅਪਾਹਜ ਸੈਨਿਕਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੈਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਨਾ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਖੋਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਾਂ ਨੂੰ 26 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰ ਸਕੂਲ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਕਾਬਲਾ 'ਘਰ-ਘਰ ਪੰਜਾਬੀ 2026' ਕਰਵਾਇਆ

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਜਾਓ ਪਰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ: ਕਾਲਕਾ, ਕਾਹਲੋਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ) : ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਰ ਸਕੂਲ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਕਾਬਲਾ 'ਘਰ ਘਰ ਪੰਜਾਬੀ 2026' ਅੱਜ ਭਾਈ ਲੱਖੀ ਸ਼ਾਹ ਵਣਜਾਰਾ ਹਾਲ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਕਾਬ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਗੋਬੰਦਪੁਰੀ, ਕੋ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਾਸਤ, ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੋਛੜ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਲਕਾ ਤੇ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਉਦਮ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਟੀਮ ਵਧਾਈ ਦੀ ਪਾਤਰ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਕਾਲਕਾ ਤੇ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੁੜੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵੀ ਸਿੱਖਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਪਰ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਜੇ ਭੁੱਲ ਜਾਓਗੇ ਤਾਂ ਕੱਖਾਂ ਵਾਂਗੂ ਰੁਲ ਜਾਓਗੇ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅਸੀਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹਾਂ। ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗਰਮੀ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਰਮਤਿ ਕੈਂਪ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਏ, ਦੂਜੇ ਸਾਲ 8 ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਏ, ਤੀਜੇ ਸਾਲ 16 ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਏ ਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਲੱਗੇ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟੱਪ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕੈਂਪਾਂ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਲਕਿ ਆਮ ਸੰਗਤ ਵੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ।

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਮੀਰ ਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਵਿਰਸੇ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲਤਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਫੋਟੋਆਂ:ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਅਸਫਲ' ਰਹੀ: ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ , 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ 'ਡਰਾਪ-ਡਾਊਨ' ਸੂਚੀ ਦੀ ਬਜਾਏ 'ਓਪਨ-ਐਂਡੇਡ' ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ 'ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸ' ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੂਰੀ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਅਸਫਲ' ਹੋਵੇ। 'ਡ੍ਰੌਪ-ਡਾਊਨ' ਸੂਚੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਲਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸਗੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ 'ਓਪਨ-ਐਂਡ' ਫਾਰਮੈਟ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਲਿਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 17 ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਹੀ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਐਕਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ, ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਸਹੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਵਾਲ, ਸਹੀ ਡੇਟਾ, ਨਿਰਪੱਖ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ 'ਡਰਾਪ-ਡਾਊਨ' ਸੂਚੀ ਦੀ ਬਜਾਏ 'ਓਪਨ-ਐਂਡ' ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ 'ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸ' ਹੈ। ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ (ਨਰਿੰਦਰ) ਮੋਦੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਨਗਣਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਵਾਂ, ਉਪ-ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਪੈਲਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਹੋਵੇ ਤਾਂਕਿ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੱਲਿਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਗ ਵੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨੇ 20 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 36 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਬੰਦ: 442 ਟਰੇਨਾਂ ਰੱਦ

15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੜ-ਵਿਕਾਸ ਕੰਮ; ਕਈ ਟਰੇਨਾਂ ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ ਤੱਕ ਹੀ ਚੱਲਣਗੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੀਰਵਾਰ ਤੋਂ 36 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਬੰਦ ਰਹੇਗਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ 442 ਰੇਲ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਰੱਦ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁੜ-ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਨਵੀਂ ਛੱਤ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਫੁੱਟ-ਓਵਰ-ਬ੍ਰਿਜ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਉੱਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਬਲਾਕ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ (12-12 ਦਿਨ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਚਾਲੂ ਰਹਿ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ-ਕਾਲਕਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਰੂਟਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਕਈ ਟਰੇਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ ਤੱਕ ਹੀ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਦਲੇ ਜਾਣਗੇ। ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸਾਬਰਮਤੀ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਮੇਤ ਅੱਠ ਲੰਬੇ ਦੂਰੀ ਦੀਆਂ ਟਰੇਨਾਂ ਦਾ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟਾਪ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਲਾਕ ਪਿਥੋਰੀ ਅਮਾਵਸਿਆ, ਹਰਤਾਲਿਕਾ ਤੀਜ, ਗਣੇਸ਼ ਚਤੁਰਥੀ, ਪਿਤ੍ਰ ਪੱਖ ਅਤੇ ਸ਼ਰਦ ਨਵਰਾਤਰੀ ਜਿਹੇ ਮੁੱਖ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਸ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੇਲਵੇ ਨੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਨ.ਟੀ.ਈ.ਐਸ. ਐਪ ਜਾਂ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 139 ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਟਰੇਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਂਚ ਲੈਣ।

ਦਿੱਲੀ: ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਦਾ ਨਾਮ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਰਾਘਵ ਚੱਢਾ ਦਾ ਨਾਮ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੀਬਰ ਸੋਧ (ਐਸ ਆਈ ਆਰ) ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਗਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਚੱਢਾ ਦਾ ਨਾਮ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਇੱਕ ਅੱਪਡੇਟ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਚੱਢਾ ਦਾ ਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੰਗਲਵਾਰ ਤੱਕ ਦਿੱਲੀ ਦੇ 70 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਜੋੜਨ ਲਈ 700 ਫਾਰਮ-6 ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਢਾ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

'ਆਪ' ਦੀ ਦਿੱਲੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੌਰਭ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ 31 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਰਾਫਟ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 746 ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਨ, ਫਿਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਗਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਚੱਢਾ ਦਾ ਨਾਮ 747ਵੇਂ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? 'ਆਪ' ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਚੱਢਾ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, 'ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ... ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡੀ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਉੱਭਰ ਨਹੀਂ ਸਕੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉਸ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਾਬਕਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੱਥ ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। ਮੈਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਈ.ਸੀ.ਆਈ.) ਦੇ ਸਾਰੇ ਲਾਗੂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਿਗਰਟ ਦੇ ਧੂੰਏਂ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਵਧਿਆ

1990 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਸਨ 2,17,700 ਮੌਤਾਂ, 2023 'ਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 3,25,600 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ , 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਭਾਰਤ 'ਚ ਸਿਗਰਟ ਦੇ ਧੂੰਏਂ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 1990 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 2023 'ਚ ਕਰੀਬ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੈਂਸੇਟ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਜਰਨਲ 'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਆਲਮੀ ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸਿਗਰਟ ਦੇ ਧੂੰਏਂ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਦਰ 'ਚ ਕਰੀਬ 30 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ 'ਚ ਸੈਕਿੰਡ ਹੈਂਡ ਸਮੋਕ (ਦੂਜੇ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਧੂੰਆਂ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚਣਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੈਸਿਵ ਸਮੋਕਿੰਗ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਆਬਾਦੀ 1990 ਵਿੱਚ 37.5 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2026 ਵਿੱਚ 44.4 ਕਰੋੜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜੋ 18.4 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੈ।

ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਟੀਮ ਨੇ 204 ਮੁਲਕਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਪੈਸਿਵ ਸਮੋਕਿੰਗ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਚਲਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ 2023 'ਚ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 2.71 ਅਰਬ ਲੋਕ ਸੈਕਿੰਡ ਹੈਂਡ ਸਮੋਕ ਦੇ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਆਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 0-14 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ 76.7 ਕਰੋੜ ਬੱਚੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਚੀਨ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਆਈ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਲਗਭਗ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਪੈਸਿਵ ਸਮੋਕਿੰਗ ਕਾਰਨ 1990 ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਮੌਤਾਂ 2,17,700 ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ 2023 'ਚ ਇਹ 3,25,600 ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਲੱਖ ਆਬਾਦੀ ਪਿੱਛੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਦਰ 1990 'ਚ 46.1 ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2023 ਵਿੱਚ 30 ਰਹਿ ਗਈ ਜੋ 35 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪੁਸ਼ਪਾਵਤੀ ਸਿੰਘਾਨੀਆ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਡਾ. ਨੀਤੂ ਜੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਰਾਂ 'ਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੈਸਿਵ ਸਮੋਕਿੰਗ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਹਾਲੇ ਵੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਲਓ ਜੀ..! ਥਾਣੇ ਚੋਂ ਹੀ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗੱਡੀ

ਕਰੀਮਨਗਰ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੇ ਕਰੀਮਨਗਰ ਤੋਂ ਇਕ ਅਨੋਖੀ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖੜ੍ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਪੈਟਰੋਲਿੰਗ ਗੱਡੀ ਹੀ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗੱਡੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ 7 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਟਰੋਲਿੰਗ ਟੀਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰੀ ਇਨੋਵਾ ਗੱਡੀ ਕਰੀਮਨਗਰ ਦਿਹਾਤੀ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ 'ਚ ਪਾਰਕ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਗੱਡੀ ਉੱਥੋਂ ਗਾਇਬ ਪਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚੋਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੋਹੰਮਦ ਏਜਾਜ਼ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰਕਾਰੀ ਗੱਡੀ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਤੜਕੇ ਹੀ ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

Printed, Published & Editied by Jaskirat Singh on behalf of Charhdikala Printing Press Pvt. Ltd. Patiala & Printed at I.G. Printers Press Pvt. Ltd., 104 D.S.I.D.C. Complex, Okhla Indl. Area, Phase-1, New Delhi Keeper Jagpal Singh Published at office of Daily Charhdikala 202, INS Bldg, Rafi Marg, New Delhi.
PRGI (RNI) Regd. No. 57283/1994 -Editor: Jaskirat Singh

ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਐਡੀਟਰ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ, ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਨੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ, ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਲਈ ਆਈ.ਜੀ. ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼ ਪ੍ਰੈਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ 104, ਡੀ.ਐਸ.ਆਈ.ਡੀ.ਸੀ. ਕੰਪਲੈਕਸ, ਔਖਲਾ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਏਰੀਆ, ਫੇਜ਼-1, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਕੀਪਰ ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਛਪਵਾ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ 202, ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ. ਬਿਲਡਿੰਗ, ਰਫੀ ਮਾਰਗ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ।
PRGI (RNI) Regd. No. 57283/1994 -ਸੰਪਾਦਕ: ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।
ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੈਂਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਉਤੱਰ ਰੇਲਵੇ ਪੈਂਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ-2026

ਮਿਤੀ: 15 ਦਸੰਬਰ, 2026

ਉਤਰ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਰੇ ਦਫਤਰਾਂ, ਹੈਡ ਕੁਆਟਰ ਬੜੌਦਾ ਹਾਊਸ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੰਡਲ ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਮਿਤੀ 15 ਦਸੰਬਰ 2026 ਨੂੰ ਪੈਂਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਪੈਂਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਯੋਜਨਾ ਕੀਤਾ ਜੋਵਗਾ।

ਪੈਂਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਤਮ ਮਿਤੀ: 31.10.2026

ਪੈਂਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼

- ਜੋ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਹੈਡ ਕੁਆਟਰ, ਬੜੌਦਾ ਹਾਊਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ ਹਨ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਉਪ ਮੁਖ ਕਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ/ (ਪ੍ਰ.ਕਾ.)-।। ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਮੰਡਲ ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਮੰਡਲਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਫਤਰਾਂ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਏ ਪੈਂਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਧੀਨਿਧਤਾ ਸਬੰਧਿਤ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਡਲ ਕਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।

; ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਪੈਂਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਸਬੰਧਿਤ ਮੰਡਲ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਸਾਰੇ ਰਿਟਾਇਰ ਪੈਂਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਸਬੰਧਿਤ ਉਪ ਮੁੱਖ ਕਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪ੍ਰਾ.ਕਾ.)-।।/ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਡਲ ਕਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ / ਕਾਰਖਾਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਲਿਫਾਫੇ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ "ਪੈਂਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ-2026" ਜਰੂਰ ਅੰਕਿਤ ਕਰਨ।

ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਪਤੇ

ਉਪ ਮੁੱਖ ਕਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪ੍ਰ.ਕਾ)-।।
ਉਤਰ ਰੇਲਵੇ, ਹੈਡ ਕੁਆਟਰ, ਬੜੌਦਾ ਹਾਊਸ
ਕਸਤੂਰਬਾ ਗਾਂਧੀ ਮਾਰਗ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110001

ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਡਲ ਕਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਮੰਡਲ ਰੇਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦਫਤਰ, ਉਤਰ ਰੇਲਵੇ,
ਸਟੇਟ ਐਂਟਰੀ ਰੋਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110055

ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਡਲ ਕਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਮੰਡਲ ਰੇਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦਫਤਰ,
ਉਤਰ ਰੇਲਵੇ, ਸਟੇਸ਼ਨ ਰੋਡ,
ਫਿਰੋਜਪੁਰ-152001

ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਡਲ ਕਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਮੰਡਲ ਰੇਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦਫਤਰ,
ਉਤਰ ਰੇਲਵੇ, ਤ੍ਰਿਕੁਟਾ ਨਗਰ, ਜੰਮੂ-180004

ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਡਲ ਕਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਮੰਡਲ ਰੇਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦਫਤਰ,ਉਤਰ ਰੇਲਵੇ,
ਹਜ਼ਰਤਗੰਜ, ਲਖਨਊ-226001

ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਡਲ ਕਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਮੰਡਲ ਰੇਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦਫਤਰ, ਉਤਰ ਰੇਲਵੇ
ਰੇਲ ਵਿਹਾਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ-133001

ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਡਲ ਕਾਰਮਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਮੰਡਲ ਰੇਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦਫਤਰ, ਉਤਰ ਰੇਲਵੇ,
(ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਦੇ ਨੇੜੇ),
ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ-244001

ਉਤੱਰ ਰੇਲਵੇ
ਤੁਹਾਡੀ ਸੁਵਿਧਾ - ਸਾਡਾ ਲਕਸ਼
ਸਾਨੂੰ www.nr.indianrailways.gov.in 'ਤੇ ਮਿਲੋ
3113/2026

ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਮੁਸਕਾਨ ਦੇ ਨਾਲ

ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਦੌੜਨ ਵਾਲਾ ਹੀਰੋ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ

ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਾਂਸਲ ਉਰਫ਼ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਦੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ (ਦੁਆਬਾ) ਦੇ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਾਂਸਲ ਵੀ ਨਾਮੀ ਪੇਂਟਰ ਸਨ। ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਵਧੀਆ ਦੌੜਾਕ ਵੀ ਸੀ। 1956 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਡਣੇ ਸਿੱਖ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ (ਮਰਹੂਮ) ਨੂੰ 200 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਕ ਆਲਰਾਊਂਡਰ ਸਨ ਜੋ ਐਥਲੈਟਿਕਸ, ਨਾਟਕ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਤਾਲੀਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਲਵੰਤ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਗਾਇਕੀ ਵੱਲ ਹੋ ਗਈ। ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ-ਏ-ਗ਼ਜ਼ਲ ਤਲਤ ਮਹਿਮੂਦ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਦੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਗੁਲੂਕਾਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਤੋਂ ਮੁਤਾਸਿਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਬਲਵੰਤ ਨੇ ਵੀ ਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਰੇਡੀਓ ਗਾਇਕ ਤੇ ਫਿਰ ਫ਼ਿਲਮੀ ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਅਦਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ।

1960ਵਿਆਂ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਗੁਲੂਕਾਰ ਬਣਨ ਦੀ ਚਾਹਤ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬੰਬਈ ਆਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ, ਦਿੱਲੀ ਉੱਤੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਬੰਬਈ ਦੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਗੀਤ ਗਾਏ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰਨ ਇਸ ਸੰਗੀਤਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਨ ਜੋ ਬਲਵੰਤ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਤੋਂ ਬੜੇ ਮੁਤਾਸਿਰ ਹੋਏ। ਇਕ ਦਿਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰਨ ਨੇ ਬਲਵੰਤ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਮਾਰੂਫ਼ ਸੰਗੀਤ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਚਿੱਤਰਗੁਪਤ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ। ਉਹ ਵੀ ਬਲਵੰਤ ਦੀ ਗਾਇਨ ਕਲਾ ਤੋਂ ਬੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਚਿੱਤਰਗੁਪਤ 'ਨਾਮ ਬੜੇ ਔਰ ਦਰਸ਼ਨ ਛੋਟੇ' ਨਾਮੀ ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਤਾਮੀਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਲਵੰਤ ਨੂੰ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ ਮੁਕੰਮਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ। ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਬਲਵੰਤ ਦਿੱਲੀ ਮੁੜ ਆਇਆ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਦਿੱਲੀ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਬਈ ਦਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਬੰਬਈ ਖਿੱਚ ਲਿਆਇਆ। ਯਾਰਾਂ-ਬੇਲੀਆਂ ਨੇ ਸੁਨੱਖਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀਰੋ ਬਣਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਪਾਉਂਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀਰੋ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰੌਬਿਨ ਚੈਟਰਜੀ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਭੋਜਪੁਰੀ ਫ਼ਿਲਮ ਵਿਚ ਵੀ ਗੀਤ ਗਾਇਆ।

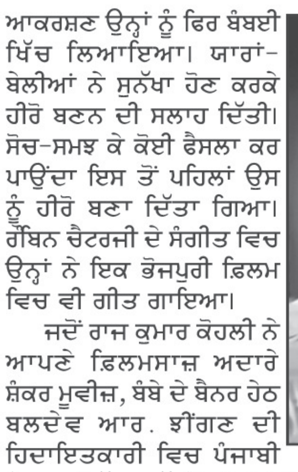

ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਕੋਹਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ਿਲਮਸਾਜ਼ ਅਦਾਰੇ ਸ਼ੰਕਰ ਮੂਵੀਜ਼, ਬੰਬੇ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਬਲਦੇਵ ਆਰ. ਝੀਂਗਣ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤਕਾਰੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਫ਼ਿਲਮ 'ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ' (1966) ਬਣਾਈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗੱਭਰੂ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅਦਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਮੁਤਆਰਿਫ਼ ਕਰਵਾਇਆ। ਫ਼ਿਲਮ 'ਚ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ' ਦਾ ਟਾਈਟਲ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਇਆ। ਮੁਕਾਲਮੇ ਮੁਲਕ ਰਾਜ ਭਾਖੜੀ, ਮੰਜ਼ਰਨਾਮਾ ਹਜ਼ਰਤ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਕਸ਼ਮੀਰੀ, ਗੀਤ ਵਰਮਾ ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਐੱਸ. ਮਦਨ ਨੇ ਮੁਰੱਤਿਬ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕਾਮਯਾਬ ਫ਼ਿਲਮ 24 ਜੂਨ 1966 ਨੂੰ ਇੰਦਰ ਪੈਲੇਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ। ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ 'ਡੰਕਾ' (1969) ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਡੱਬ ਹੋਈ। ਚੱਠਾ ਫ਼ਿਲਮਜ਼, ਬੰਬੇ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਮਰਾ ਦੀ ਫ਼ਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਤੇ ਹਿਦਾਇਤਕਾਰੀ (ਸਤੀਸ਼ ਭਾਖੜੀ) 'ਚ ਬਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫ਼ਿਲਮ 'ਖੇਡ ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਦੀ' (1967) 'ਚ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੇ ਪੁੱਤ 'ਦੀਪਾ' ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਹਮਰਾਹ ਅਦਾਕਾਰਾ ਇੰਦਰਾ ਬਿੱਲੀ 'ਪ੍ਰੀਤੋ' ਦਾ ਪਾਰਟ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਹਾਣੀ, ਮੁਕਾਲਮੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਮਰਾ, ਗੀਤ ਵਰਮਾ ਮਲਿਕ (7) ਤੇ ਚਮਨ ਲਾਲ ਸ਼ੁਗਲ (2) ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਐੱਸ. ਮਦਨ (ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ) ਸਨ। ਫ਼ਿਲਮ ਵਿਚ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਤੇ ਇੰਦਰਾ ਬਿੱਲੀ 'ਤੇ ਫ਼ਿਲਮਾਏ 'ਹੋ ਸੁਣ ਸੋਲਾਂ ਦੀ ਬਹਾਰੇ' (ਮਹਿੰਦਰ ਕਪੂਰ, ਸੁਮਨ ਕਲਿਆਣਪੁਰ), 'ਹੋ ਮੰਗ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇ ਰੱਬ ਤੋਂ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ' (ਸੁਮਨ ਕਲਿਆਣਪੁਰ) ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਗੀਤ 'ਜਾਗ ਉੱਠੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਲਾਲ' (ਐੱਸ. ਮਦਨ, ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ) ਗੀਤ ਬੜੇ ਪਸੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ 12 ਮਈ 1967 ਨੂੰ ਅਸ਼ੋਕਾ ਥੀਏਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ। ਕੁੰਵਰ ਫ਼ਿਲਮਜ਼, ਬੰਬੇ ਦੀ ਰਮੇਸ਼ ਬੇਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਫ਼ਿਲਮ 'ਜੀਤੋ' (1972) ਵਿਚ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਇਕ ਗੀਤ ਗਾਇਆ 'ਬੱਲੇ-ਬੱਲੇ...ਵਈ-ਵਈ' (ਨਾਲ ਮਹਿੰਦਰ ਕਪੂਰ) ਜੋ ਬੜਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ 7 ਜੁਲਾਈ 1972 ਨੂੰ ਲਕਸ਼ਮੀ ਪੈਲੇਸ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ। ਜਦੋਂ ਮਿਹਰ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਨਿਊ ਸਟੈਂਡਰ ਫ਼ਿਲਮਜ਼, ਬੰਬੇ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਫ਼ਿਲਮ 'ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ' (1970) ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਨੂੰ ਹੀਰੋ ਅਤੇ ਲਤਾ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਹੀਰੋਇਨ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਐੱਸ. ਮੋਹਿੰਦਰ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਨਕਸ਼ ਲਾਇਲਪੁਰੀ ਦੇ ਲਿਖੇ ਤੇ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਤੇ ਲਤਾ ਅਰੋੜਾ 'ਤੇ ਫ਼ਿਲਮਾਏ 'ਓ ਓ...ਨਾ ਗੀਤ ਮੁੱਕੇ ਨਾ ਰਾਤ ਰਾਂਝਣਾ' (ਆਸ਼ਾ ਭੌਂਸਲੇ, ਮੁਹੰਮਦ ਰਫ਼ੀ) ਤੇ 'ਮਾਂ ਦੀ ਰੀਸ ਨਾ ਜੱਗ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਮਹਾਨ' (ਮੁਹੰਮਦ ਰਫ਼ੀ) ਗੀਤ ਬੜੇ ਮਕਬੂਲ ਹੋਏ। ਕਿਸੇ ਸਬੱਬ ਵੱਸ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ ਸੈਂਸਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਪਾਈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੀ। ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਗ੍ਰਾਮੋਫ਼ੋਨ ਰਿਕਾਰਡ ਹਿਜ਼ ਮਾਸਟਰ ਵੌਇਸ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਅਦਾਕਾਰ ਵਿਜੈ ਟੰਡਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ਿਲਮਸਾਜ਼ ਅਦਾਰੇ ਗੌਤਮ ਵਿਜੈ ਫ਼ਿਲਮਜ਼, ਬੰਬੇ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਰਵਿੰਦਰ ਪੀਪਟ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤਕਾਰੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਫ਼ਿਲਮ 'ਕਚਹਿਰੀ' (1993) ਬਣਾਈ, ਤਾਂ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਨੂੰ 'ਜੱਜ' ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਨੂੰ 30 ਸਤੰਬਰ 1994 ਨੂੰ ਹੋਏ 41ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫ਼ਿਲਮ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਬਿਹਤਰੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਫ਼ੀਚਰ ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਵਾਰਡ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਪੰਜਾਬੀ ਫ਼ਿਲਮ 'ਜੱਟ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਗਿਆ' (1993) ਵਿਚ ਵੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹਿੰਦੀ ਫ਼ਿਲਮ ਜੌਏ ਮੁਖਰਜੀ ਦੇ ਫ਼ਿਲਮਸਾਜ਼ ਅਦਾਰੇ ਜੌਏ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨਜ਼, ਬੰਬੇ ਦੀ ਜੌਏ ਮੁਖਰਜੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ 'ਹਮਸਾਯਾ' (1968) ਸੀ। ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਵਿਚ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਨੇ 'ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ' ਦਾ ਖ਼ਲ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਇਆ।

ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਸ਼ਿਲਪਕਾਰ, ਬੰਬੇ ਦੀ ਆਨੰਦ ਦੱਤਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਫ਼ਿਲਮ 'ਦਿਲ ਔਰ ਮੁਹੱਬਤ' (1968) ਅਤੇ ਓ. ਪੀ. ਰਲਹਨ ਦੇ ਫ਼ਿਲਮਸਾਜ਼ ਅਦਾਰੇ ਰਲਹਨ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨਜ਼, ਬੰਬੇ ਦੀ ਫ਼ਿਲਮ 'ਹਲਚਲ' (1971) ਵਿਚ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਖ਼ਲ ਪਾਰਟ ਅਦਾ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫ਼ਿਲਮ 'ਪ੍ਰਤੀਘਾਤ' (1987), 'ਸੌਤਨ ਕੀ ਬੇਟੀ' (1989), 'ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦੇਵਾ' (1991), 'ਨਿਸਚਯ' (1992), 'ਜ਼ਿੱਦ' (1994), 'ਰਘੁਵੀਰ' (1995), 'ਘਾਤਕ' (1996), 'ਜੁਦਾਈ' (1997), 'ਲਵਾਰਿਸ' (1999), 'ਇੰਡੀਅਨ' (2001), 'ਅੰਸ਼' (2002), 'ਵੀਰਜ਼ਾਰਾ' (2004), 'ਚੱਲ ਚਲੇਂ' (2009) ਆਦਿ ਫ਼ਿਲਮਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਚਰਿੱਤਰ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਕਿਸ਼ਤਵਾਰਾਂ 'ਚ 'ਵਿਕਰਮ ਔਰ ਵੇਤਾਲ' (1988) ਵਿਚ ਵੀ 'ਮੰਤਰੀ' ਦਾ ਪਾਰਟ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਮਦਾ ਗ਼ਜ਼ਲ ਗਾਇਕ ਵੀ ਸਨ। ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ ਗਾਇਨ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ਾਂ-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਮਿਰਜ਼ਾ ਗ਼ਾਲਿਬ, ਮੀਰ ਤਕੀ ਮੀਰ ਵਰਗੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਲਵੰਤ ਨੇ ਕਤੀਲ ਸ਼ਿਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਫ਼ਰਾਜ਼ ਦੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਹੁਸਨ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ।

ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਦਾ ਵਿਆਹ ਪੰਜਾਬਣ ਮੁਟਿਆਰ ਮਨੋਰਮਾ ਮੈਦਾਨ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਾਂਸਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਮ ਅਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਧੀ ਦਾ ਨਾਮ ਵਿਜਯਾ ਬਾਂਸਲ ਹੈ। ਅਜੈਪਾਲ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2017 ਵਿਚ ਅਜੈਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਵਿਜਯਾ ਬਾਂਸਲ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਆਹ ਵਿਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਂਸਲ ਤੇ ਧੀ ਸੋਨੀਆ ਕੌਰ ਹਨ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ ਦੀ ਨੂੰਹ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਜਿੱਥੇ 'ਦਿ ਸਿਨੇਮਾ' ਨਾਮੀ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਉਹ ਹਿੰਦੀ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫੈਸ਼ਨ ਤੇ ਕ੍ਰਿਕਟ 'ਤੇ ਕਾਲਮ ਵੀ ਲਿਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੰਤਹਾਈ ਹਲੀਮਨਵਾਜ਼ ਬਲਵੰਤ ਬਾਂਸਲ 9 ਜਨਵਰੀ 2009 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੰਬਈ (ਮੁੰਬਈ) ਸਥਿਤ ਘਰ ਵਿਚ ਫ਼ੌਤ ਹੋ ਗਏ।

ਸੰਪਰਕ: 97805-09545

ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ?

ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਜੋਕੀ ਗਾਇਕੀ

ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਧਾ ਹੈ ਗੀਤਕਾਰੀ। ਗੀਤਕਾਰੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੀ ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਿਧਾ ਹੈ। ਜੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੀਤ ਇੱਕ ਐਸੀ ਕਲਾਮਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲਹਿਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਗੀਤ ਜ਼ਰੂਰ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਦੀਪ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਗੀਤ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਵੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਤੇ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਇਥੋਂ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਮਸਤਾਨਾ, ਯਮਲਾ ਜੱਟ, ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ, ਗੁਲਾਮ ਅਲੀ, ਹਰਭਜਨ ਮਾਨ, ਹਾਕਮ ਸੂਫ਼ੀ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ, ਮੁਹੰਮਦ ਰਫੀ, ਨੁਸਰਤ ਫ਼ਤਹਿ ਅਲੀ ਖ਼ਾਨ, ਰੇਸ਼ਮਾ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਛਿੰਦਾ, ਪਾਲੀ ਦੇਤਵਾਲੀਆ, ਨਸੀਬੋ ਲਾਲ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੁਣਦੀ ਸੀ ਤੇ ਸੁਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਗੀਤ ਵੀ ਗਾਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਜਿਹੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੋਕੀ ਗਾਇਕੀ ਵਾਲੀਆਂ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਲਹਿਰਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਤੇ ਗਾਇਕੀ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੇ ਫੁਕਰੇਪਣ ਦੀ ਜੋ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਅਮਲੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਹੀ ਵੱਡੀ ਸ਼ਾਨ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੱਧ ਉਤਾਵਲੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ 'ਚ ਦਾਰੂ, ਅਫੀਮ, ਚਿੱਟੇ, ਜਰਦਾ, ਤੰਬਾਕੂ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਂ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਸੁਣ ਕੇ ਅਤੇ ਫਿਲਮਾਂਕਣ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਨਸ਼ੇ ਵਰਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਿਵਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਥਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਗੀਤ ਲਿਖੇ ਤੇ ਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਵਾਇਤੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਦੂਕ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਨਾਮ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਰੱਖਣਾ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ 'ਤੇ ਰੋਹਬ ਮਾਰਨਾ, ਬਸ ਇਹ ਕੰਮ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨੌਜਵਾਨ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਥਿਆਰ ਖ਼ਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲਾਇਸੈਂਸੀ ਹਥਿਆਰ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਵੇਚਣਾ ਹੀ ਕਿਉ ਨਾ ਪਵੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੇਬੇ ਬਾਪੂ ਦੇ ਗਲ ਗੂਠਾ ਦੇ ਕੇ ਘਰ ਕਲੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਸ਼ਾ, ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਫੁਕਰਾਪਣ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ ਅਤੇ ਖ਼ੂਨ-ਖਰਾਬਾ ਹੀ ਭਾਲਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਬਦਕਿਸਮਤ ਨੌਜਵਾਨ ਤੋਂ ਕਿਧਰੇ ਹਥਿਆਰ ਚੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਬਦਨਸੀਬ ਦੀ ਬੁਢਾਪੇ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਜਵਾਨੀ ਬਸ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਭੁਗਤਦਿਆਂ ਹੀ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰੀਕ ਪੈਣ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕਈ ਕਈ ਤਰੀਕਾਂ ਪੈਣ ਨੂੰ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਚੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਕੰਧਾਂ ਕੌਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਕੋਰਟ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ ਮਿਲ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਸਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਮਹਿਫਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੁਕਰੇਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਵੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚਾਂਬਲਦਾ ਬੰਦਾ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾ ਕੇ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਸੁੱਖ ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਚਾਂਬਲਣਾ ਕਦੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਫੁਕਰੇਪਣ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਫੁਕਰੇਪਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਮਹਿੰਗੇ ਜਨਮਦਿਨ ਮਨਾਉਣੇ, ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਰਗ 'ਤੇ ਭੋਗ ਪਾਉਣੇ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ, ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਵਿਆਹ ਮੰਗਣੇ ਕਰਨੇ, ਕੋਠੀਆਂ ਪਾਉਣੀਆਂ, ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲਦੇ ਫਿਰਦੇ ਡੀਜੇ ਬਣਾਉਣਾ, ਲਗਜ਼ਰੀ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਅਪਣਾਉਣੀ, ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਵੀਆਂ ਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਲੈਣੀਆਂ।

ਇਹ ਸਭ ਨਿਘਾਰ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਧਰੇ ਨਾ ਕਿਧਰੇ ਇਹ ਸਭ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਉਂਗਲ ਫੜ ਕੇ ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਭ ਦੇਖ ਕੇ ਬਾਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਗ਼ਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਤਾਂ ਲੱਗਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੀਆਂ ਲਿਮਟਾਂ ਤੇ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਟੁੱਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫੁਕਰੇਪਣ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਿਖ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਨੂੰ ਅਜੋਕੇ ਗੀਤ ਹੋਰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਹੱਦ ਤਕ ਵੱਧ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਮ ਕੱਸਣੀ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਗੀਤ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਾਇਨ ਵੀ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਸ਼ੰਭੂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਬਾਬੂ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਤੱਤ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਤੇ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਸ਼ਾ, ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਫੁਕਰਾਪਣ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦਾ ਆਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਧਾਰਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਾਲੇ ਗੀਤ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪਸੰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨਾ ਮੂਰਖਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੈਲਫ ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ ਵੀ ਕਾਰਗਰ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗਾਇਕਾਂ ਦੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਗਰੁੱਪ ਹੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰ ਕੇ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਘਰੇਲੂ ਤੇ ਸਕੂਲੀ ਕਾਲਜ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਚਲਾ ਕੇ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੌਜਵਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਹਾਣ ਦਾ ਸਾਥ ਤੇ ਹਾਣਦੇ ਗੀਤਾਂ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਰੁਝਾਨ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਦਿ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫੁਕਰੇਪਣ ਨੂੰ ਵਡਿਆਉਣਾ ਵੀ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋੜ ਹੈ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦੀ।

ਟ੍ਰੈਜਿਡੀ ਕਿੰਗ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ

ਵਿਨੋਦ ਕਪੂਰ

ਇਹ ਗੱਲ 1968 ਦੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀਓਂ ਆਪਣੇ ਇਕ ਗੂੜ੍ਹੇ ਦੋਸਤ ਜੱਜ ਦੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬੰਬਈ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਅਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਹਾਂ ਲੱਛਮੀ ਸਟੂਡੀਓ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਉੱਥੇ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਡਾ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਸੀ ਹਾਸ ਕਲਾਕਾਰ ਤੇ ਫ਼ਿਲਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਭਰਾ ਪੱਛੀ। ਉਹ ਫ਼ਿਲਮ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਿੰਦੀ ਸਿਨੇ ਜਗਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਉਹਦਾ ਵਾਹ ਵਾਸਤਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਉਹਦਾ ਨਿੱਘਾ ਸੁਭਾਅ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਿਆ।

ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੀ ਬਣੀ ਸੁਆਗਤੀ ਖਿੜਕੀ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਦਿਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਫੈਲ ਗਈ। ਪੱਛੀ ਨੇ ਬੜੀ ਅਪਣੱਤ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਾਈ। ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਇੰਜ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਜਾਣੂ ਹੋਈਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਾਊਂਜ ਵਿਚ ਬਹਿ ਕੇ ਚਾਹ ਪੀਣੀ ਇੰਜ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਚੜ੍ਹਦੀ ਉਮਰੇ ਫ਼ਿਲਮ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਬਹਿਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ।

ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਹੀ ਪੁੱਛਿਆ-ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਹੈ? ਜੁਆਬ ਵਿਚ ਹਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, 'ਮੇਰੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਫ਼ਿਲਮ 'ਸੰਘਰਸ਼' ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਰੀਲ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਵਿਊ ਵਿਚ ਹਨ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਨਾਲ ਚੱਲੋ ਇਕੱਠੇ ਬਹਿ ਕੇ ਦੇਖਾਂਗੇ।'

ਉੱਪਰ ਹੀ ਥੀਏਟਰ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਥੀਏਟਰ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਸਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਨਮਾ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਨਾਲੋਂ ਏਥੇ ਦੇਖਣਾ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖਦੇ ਤਾਂ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਭਿਨੈ ਕਲਾ ਨੂੰ ਪਰਖਦੇ। ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਜੇ ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਫ਼ਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਿਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਜਗ ਪਈਆਂ। ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੜੇ ਸਹਿਜਮਈ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ-'ਕਿਵੇਂ ਲੱਗਿਆ ਕੁਮਾਰ ਸਾਹਿਬ?'

ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਫ਼ਿਲਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਰੌਣਕ ਆ ਗਈ। ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ-'ਫ਼ਿਲਮ ਵਿਚ ਇਹ ਦੂਸਰਾ ਲੜਕਾ ਕੌਣ ਹੈ?' ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਦਾਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਟਾਲਾ ਵੱਟ ਗਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਕ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਪਛਾਣ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲੀ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਕੱਦ ਅਭਿਨੈ ਕਲਾ ਵਿਚ ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ 'ਸੰਘਰਸ਼' ਉਹਦੀ ਵਧੀਆ ਫ਼ਿਲਮ ਵਜੋਂ ਹਿੱਟ ਹੋਈ।

ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਉਸ ਮਹਾਨ ਤਿੱਕੜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਫ਼ਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਮਾਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਮਾਨ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਲਾਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅਦਭੁੱਤ ਸ਼ੈਲੀ, ਗੰਭੀਰਤਾ ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਟ੍ਰੈਜਿਡੀ ਕਿੰਗ' ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਵਾਇਆ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਤੇ ਕੈਮਰਾਮੈਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰੈਜਿਡੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਮੱਧਮ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕੋਣ ਤੋਂ ਕੈਮਰੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸਿੱਖ ਲਈ। ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਤੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰਲੇ ਦੇਵਦਾਸ ਦੀਆਂ ਦੀਵਾਨੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਮੇਰੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤ ਅਕਾਸ਼ਦੀਪ ਨੂੰ 'ਗੰਗਾ ਜਮੁਨਾ' ਫ਼ਿਲਮ ਲਈ ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਅਕਾਸ਼ਦੀਪ ਦੇਰ ਤਕ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਦੱਸਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਉਹਨੂੰ ਜਮੁਨਾ ਬਣਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਵਿਚਲੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਖ਼ੂਬੀ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਹਰ ਸਨ। ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਰੰਗੀ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਨੀਝ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਕਰਕੇ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਏਸੇ ਅਨੁਭਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਅਭਿਨੇਤਾ ਅੰਦਰਲਾ ਇਨਸਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅੱਸੀਵਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਮੈਂ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ। ਸਾਡੇ ਐਡੀਟਰ ਬੀ. ਐੱਨ. ਸ਼ੈਲੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੌਰੀਆ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਠਾਹਰ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਬੜੇ ਮਕਬੂਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਪੰਜਾਬੀ ਦਰਪਣ' ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਪਸ਼ੌਰੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਬੜੀ ਵਧੀਆ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਸਨ। ਸ਼ੈਲੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਟਲ ਬੁਲਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਉਹਦਾ ਬੜੀ ਔਖੀ ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਤਰਜਮਾ ਕਰਦੇ ਜਾਂਦੇ। ਉਹ ਵੱਡੇ ਲੇਖਕਾਂ ਵਾਂਗ ਉਰਦੂ ਬੋਲਦੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਰੇ ਭਾਰੇ ਉਰਦੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਉਹ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਂ ਰੋਕ ਸਕਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਪਤਾ ਲੱਗੀ। ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੋਇਆ।

ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਧਰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ-'ਕੀ ਤੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੈ ਨਾ?'

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਣਾ ਬੜਾ ਬੇਤੁਕਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਿਆ। ਕੀ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਥੋਂ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂ? ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਅਜਿਹਾ ਸੁਣ ਕੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਹਾਵਭਾਵ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧੀਮੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬੰਬਈ ਦੀ ਇਕ ਫੇਰੀ ਸਮੇਂ ਮੇਰਾ ਇਕ ਗੂੜ੍ਹਾ ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮੈਨੂੰ ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜੋਧਪੁਰ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਪੈਂਠ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵ ਰਾਮ ਪੁਰੋਹਿਤ ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਾਈਨੈਂਸਰ ਸਨ। ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਦੋਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਨੇੜਤਾ ਸੀ। ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜ਼ਿਦ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏ.ਆਰ.ਕਰਦਾਰ ਦੀ ਫ਼ਿਲਮ 'ਦਿਲ ਦੀਆ ਦਰਦ ਲੀਆ' ਨੂੰ ਵੀ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਹਦੇ ਕਰਕੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਝਮੇਲੇ ਵਿਚ ਫਸ ਗਏ। ਤਦ ਐੱਸ.ਆਰ. ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਝਮੇਲੇ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਿਆ। ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸੰਪਰਦਾਇਕਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਛੋਹ ਲਈ। ਇਸ 'ਤੇ ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ-'ਇਕ ਮੁਸਲਿਮ ਦੋਸਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਝਮੇਲੇ ਵਿਚ ਫਸਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਦੋਸਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ। ਇਹ ਹੈ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ।'

ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ 1983 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਪੁਰੋਹਿਤ ਬੰਬਈ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਤਾਂ ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸਾਇਰਾ ਬਾਨੋ ਲਗਾਤਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਕਿ ਇਹ ਮਰੀਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਪੈਰ ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਘੁੱਟਦੇ, ਕਦੇ ਕਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਹੱਥ ਫੇਰਦੇ। ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸਮਾਨ ਮੰਨਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬੇਟੇ ਵਾਂਗ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਜਦੋਂ ਬੰਬਈ ਜਾਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਦੋਸਤ ਕਮਲੇਸ਼ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ-ਚੱਲ ਯੂਸਫ਼ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਰਟ ਸਰਜਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਲੀ ਹਿੱਲ ਵਾਲੇ ਬੰਗਲੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਕਮਲੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਨੇ ਤੇ ਅਹਿਸਾਸ ਖ਼ਾਨ (ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਭਰਾ) ਉਹਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦਾ ਉਹਦੇ ਵੱਲ ਆਇਆ। ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਇਰਾ ਵੀ ਬਾਹਰ ਆ ਗਈ। ਉਹਨੇ ਸਾਨੂੰ ਲਾਅਨ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਕੇ ਦੋ ਜਣੇ ਬਾਹਰ ਲੈ ਆਏ। ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਈਪਾਸ ਸਰਜਰੀ ਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ। ਸਰਜਰੀ ਹੋਇਆਂ ਅਜੇ ਨੌਂ ਦਿਨ ਹੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਪੀੜ ਪਰੁਚੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿਚ ਸਰਜਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਬੜੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਨਸਾਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮਝ ਨੂੰ ਕੋਸਣ ਲੱਗ ਪਵੇ। ਉਹ ਦਰਦ ਪਰੁੰਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਵੀਹ ਮਿੰਟਾਂ ਤਕ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਦੱਸਦੇ ਰਹੇ। ਇਹੀ ਉਹ ਜਾਦੂਮਈ ਆਵਾਜ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੈਜਿਡੀ ਕਿੰਗ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਦਿਲੀਪ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਅਭਿਨੈ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਉਹਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਰਹਿਣਗੇ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਪਿੱਛੇ ਤ੍ਰਾਸਦੀਆਂ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਖਾਸ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੈਜਿਡੀ ਕਿੰਗ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿਵਾਇਆ।

ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ: ਪਰਮਜੀਤ ਢੀਂਗਰਾ

ਸੰਪਰਕ: 88476-10125

ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਲਸਮਾਧੀ

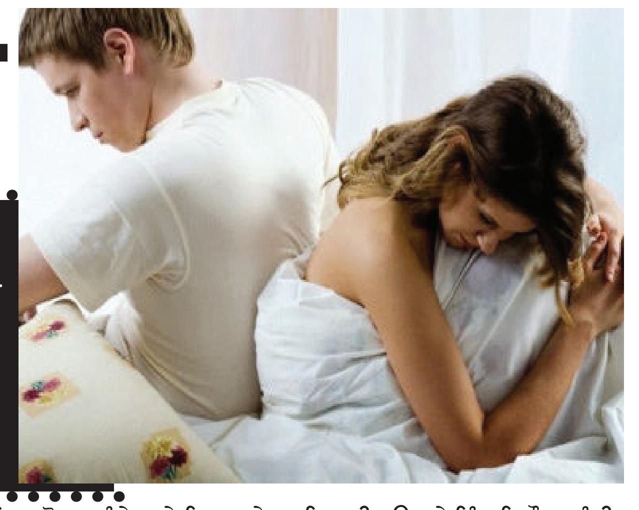

ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੇ ਲਲਿਤ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਦਰ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਲਲਿਤ ਨਾਲ ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਲੀਮ ਵੀ ਸੀ। ਮਜਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੀ ਤਾਂਤਰਿਕ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਲਲਿਤ ਸਲੀਮ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਕੋਲ ਲੈ ਆਇਆ ਪਰ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਣ ਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਉਥੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰੀ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਮੁਗੀਸ਼ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਿਆ। ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਦੋਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਬੰਟੀ ਦੇ ਹੋਟਲ ਤੇ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ।ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੇ ਕਾਰ ਦੀ ਚਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਸਵੇਰ ਦੇ ਕਰੀਬ 9 ਵਜੇ ਸਨ। ਰਾਜੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਧਰਮਵਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਲੜਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਆਪਣੀ ਭਾਬੀ ਸ਼ੀਤਲ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਚਨ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਅਚਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੜ੍ਹ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਘੁੰਮਾਉਣ ਲੱਗੀ। ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਸ਼ੀਤਲ ਘਬਰਾ ਗਈ। ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਈ ਅਤੇ ਤਬੀਅਤ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ।

ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਿਰ ਘੁੰਮਾਉਣ ਲੱਗੀ। ਸ਼ੀਤਲ ਨੇ ਘਬਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਅਤੇ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ। ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਿਚਨ ਵਿਚ ਆਏ। ਉਸ ਵਕਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇ ਵਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਫਰਸ਼ ਤੇ ਬੈਠੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਗੋਲ-ਮੋਲ ਘੁੰਮਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਨਾ ਬਰੋਲੀ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰ ਇਯ ਦੇ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੇਤ ਆਤਮਾ ਦਾ ਸਾਇਆ ਹੈ। ਜਾਨਣ ਲਈ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ, ਕੌਣ ਹੋ, ਮੇਰੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਭ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਬੋਲੀ, ਮੈਂ ਪਿੱਪਲ ਵਾਲਾ ਬਾਬਾ ਹਾਂ। ਇਯ ਲੜਕੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੇ ਥੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰੇਤ ਆਤਮਾ ਦਾ ਸਾਇਆ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਲੀਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵੇ। ਸਲੀਮ ਮੂਲ ਤੌਰ ਤੇ ਛੋਲਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਤੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਰਾਜੇ ਸਿੰਘ ਇਕ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਸੀ ਸੀ, ਦੂਜਾ ਉਹ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਯ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਲਲਿਤ ਨੂੰ ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਲੀਮ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਤਾਂਤਰਿਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੇਖੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇਕ ਗਿਲਾਸ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਬੋਲਿਆ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਛਿੱਟੇ ਮਾਰੇ। ਉਸ ਨੇ 3 ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਈ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਸਾਹ ਲਿਆ।

ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਝੂੰਮ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਨਿਕਲੀ, ਪਿੱਪਲ ਵਾਲਾ ਬਾਬਾ। ਸਲੀਮ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ, ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਨਵਾਦਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਿੱਪਲ ਦਾ ਇਕ ਪੁਰਾਣਾ ਦਰਖਤ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਰਖਤ ਤੇ ਇਕ ਬਾਬੇ ਦਾ ਵਾਸ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਸ ਪਿੱਪਲ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਗਲਤੀ ਇਸ ਬੱਚੀ ਤੋਂ ਹੋਈ, ਉਸ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਤਾਂਤਰਿਕ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਰਾਜੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ, ਇਹ ਛੋਟੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰ ਕੌਣ ਹਨ?

ਦਰਅਸਲ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਦਾਯੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਸਰਕਰ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਰਤਾਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦੇ ਉਪਰ ਉਪਰਲੀਹਵਾ ਆਦਿ ਦਾ ਕੋਈ ਚੱਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਾਜੇ ਦੀ ਜਵਾਨ ਲੜਕੀ ਸੀ, ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਕ ਦਿਨ ਤਹਿ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਦਾਯੂੰ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਤਹਿ ਤਾਰੀਖ ਤੇ ਉਹ ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਲੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਦਾਯੂੰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਰੀਬ 6 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਬਦਾਯੂੰ ਲਿਜਾਣ ਲੱਗੇ।

ਰਾਜੇ ਦੀ ਕੁਝ ਖੇਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ, ਜੋ ਗ੍ਰੇਟਰ ਨੋਇਡਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਮੋਟਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਘਰ-ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਸੁਖੀ ਸਨ।

25 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਬਦਾਯੂੰ ਲਿਜਾਣਾਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਬਦਾਯੂੰ ਵਿਚ ਮਜਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਗਰ ਕਰਾਉਣਾ ਸੀ, ਇਯ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਿਨ ਮਾਰੂਤੀ ਇਕੋ ਕਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਪੇ, ਭਰਾ ਲਲਿਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ੀਤਲ, ਮਾਮਾ ਰਾਜਿੰਦਰ, ਭਾਬੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਲੀਮ ਵੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਚੱਲ ਪਏ। ਰਾਜੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਦਾਯੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਦੇਰ ਰਾਤ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਦਿਨ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮੁੜੇ, ਕਪਿਲ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ। ਫੋਨ ਕਵਰੇਜ਼ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਪੜੌਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੋਚਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਕੱਲ੍ਹ ਤੱਕ ਆ ਜਾਣ, ਉਡੀਕ ਕਰ ਲਓ।

ਉਸੇ ਰਾਤ ਕਰੀਬ ਸਾਢੇ 3 ਵਜੇ ਕਪਿਲ ਦੇ ਮੋਬਾਇਲ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਲਲਿਤ ਦਾ ਫੋਨ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ਮੰਮੀ-ਪਾਪਾ, ਪ੍ਰਤੀ ਵਗੈਰਾ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ?

ਨਹੀਂ ਭਾਈ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਆਏ, ਪਰਉਹ ਸਭ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹੀ ਨਾਲ ਸਨ। ਕਪਿਲ ਬੋਲਿਆ। ਹਾਂ, ਨਾਲ ਤਾਂ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੱਡੀ ਇੱਥੇ ਆਈ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸਭ ਕਿੱਥੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਲਲਿਤ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਇ ਹਸੁਣ ਕੇ ਕਪਿਲ ਘਬਰਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤੇ। ਜਿਸ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਬਦਾਯੂੰ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਕਾਰ ਲਲਿਤ ਦੇ ਭਣੋਈਏ ਬੇਦਰਾਮ ਨਾਗਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਓਮਪਾਲ ਦੀ ਸੀ। ਓਮਪਾਲ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਜਾਨਣ ਲਈ ਲਲਿਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਣੋਈਏ ਬੇਦਰਾਮ ਨਾਗਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ।

ਬੇਦਰਾਮ ਰਾਤ ਵਿਚ ਹੀ ਓਮਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਓਮਪਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਦਰਾਮ ਵੀ ਚਿੰਤਤ ਹੋ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲਲਿਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਦਾਯੂੰ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹੇ, ਉਹ ਘਰ ਤੋਂ ਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਬਦਾਯੂੰ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵੇਦਰਾਮ ਆਪਣੀ ਸਵਿਫਟ ਕਾਰ ਤੇ ਬਦਾਯੂੰ ਦੇ ਲਈ ਨਿਕਲ ਪਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ 2 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਰੌਰਾ ਸਥਿਤ ਨਹਿਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪੁਲ ਤੇ ਭੀੜ ਲੱਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਪੁਲਿਸ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਭੀੜ ਦੇਖ ਕੇ ਵੇਦਰਾਮ ਨੇ ਵੀ ਕਾਰ ਰੋਕੀ। ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਵੇਦਰਾਮ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਵੇਦਰਾਮ ਉਥੋਂ ਬਦਾਯੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਲਲਿਤ ਬਦਾਯੂੰ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਭਣੋਈਏ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵੇਦਰਾਮ ਨਾਗਰ ਇਕ ਡੇਢ ਘੰਟੇ ਵਿਚ ਬਦਾਯੂੰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਉਹ ਲਲਿਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮੋਬਾਇਲ ਤੇ ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ। ਉਹ ਫੋਨ ਨਰੋਰਾ ਦੇ ਉਸੇ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਦਰਾਮ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੋ ਕਾਰ ਦਾ ਨੰਬਰ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਉਹ ਗੱਡੀ ਨਦੀ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ 4 ਲਾਸ਼ਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ।

ਖਬਰ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਵੇਦਰਾਮ ਆਪਣੇ ਸਾਲੇ ਲਲਿਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਰੋਰਾ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਰੋਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਨਹਿਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 4 ਲਾਸ਼ਾਂ ਪਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੀਖ ਨਿਕਲ ਗਈ। ਉਹ ਲਾਸ਼ਾਂ ਲਲਿਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਾਜੇ, ਮਾਂ ਧਰਮਵਤੀ, ਡ੍ਰਾਈਵਰ ਓਮਪਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਨਹਿਰ ਤੋਂ ਜੋ ਕਾਰ ਕੱਢੀ ਸੀ, ਉਹ ਓਮਪਾਲ ਦੀ ਹੀ ਸੀ। 4 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਜਦੋਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨਵਾਦਾ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸ਼ੋਕ ਫੈਲ ਗਿਆ।

ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਨਰੋਰਾ ਪਹੁੰਚਣ ਲੱਗੇ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਬੁਲੰਦ ਸ਼ਹਿਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀਆਂ। 4 ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ 3 ਲੋਕ ਲਲਿਤ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ੀਤਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮਾ ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਦਾਯੂੰ ਵਿਚ ਅਰਧ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਜਦਕਿ ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਲੀਮ, ਰਾਜੇ ਦੀ ਬੇਟੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗਾਇਬ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ੰਕਾ ਹੋ ਗਈ। ਲੋਕ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੰਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ।

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਚ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ। ਤੁਰੰਤ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਲਾਪਤਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਟੀਮ ਬਣਾਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਈ ਅਹਿਮ ਅਫਸਰ ਸਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਲਲਿਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਲਲਿਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 25 ਅਗਸਤ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਭ ਛੋਟੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਜਾਰ ਤੇ ਚਾਦਰ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਕਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਕੋਲਡ ਡ੍ਰਿੰਕ ਪੀਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਗਏ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਖਣਾ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਂਚ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਫੋਕਸ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦਾ ਕਿਸੇ ਲੜਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੁਖਬਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੇ ਜੋ ਸ਼ੱਕ ਸੀ, ਉਹ ਸਹੀ ਨਿਕਲਿਆ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਹੀ ਕਾਰ ਗੈਰਾਜ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਗੀਸ ਉਰਫ ਸ਼ਾਨੂੰ ਨਾਲ ਚੱਕਰ ਸੀ। 25 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਗੈਰਾਜ ਬੰਦ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਸ਼ੰਕਾ ਵੱਧ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਮੁਗੀਸ ਦੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਰਵਿਲਾਂਸ ਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ। ਮੁਗੀਸ ਮੇਰਠ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਿਲੌਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਟੀਮ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਿਠੌਰ ਪਹੁੰਚੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਘਰੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਮਿਲ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਖਬਰ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈਕੋਰਟ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 2 ਸਤੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਉਹ ਸੰਗਮ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪਕੜ ਲਿਆ ਗਿਆ। 20 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗ੍ਰੇਟਰ ਨੋਇਡਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨਵਾਦਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਦੂਜੀ ਲੜਕੀ ਸੀ। 10+2 ਪਾਸ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੁਣ ਘਰੇ ਹੀ ਵਿਹਲੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੇਟ ਦੇ ਕੋਲ ਮੁਗੀਸ ਉਰਫ ਸ਼ਾਨੂੰ ਦੀ ਕਾਰ ਗੈਰਾਜ ਸੀ।

ਮੁਗੀਸ ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਮੇਰਠ ਦੇ ਕਿਠੌਰੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ 2 ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਿਓ ਸੀ। ਉਹ ਗ੍ਰੇਟਰ ਨੋਇਡਾ ਵਿਚ 5-6 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਾਰ ਗੈਰਾਜ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇ ਮਾਪੇ ਉਸ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨੇੜਤਾ ਬਣੀ ਅਤੇ ਉਹ ਘਰ ਆਉਣ ਲੱਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸੌਂ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਮੁਗੀਸ ਨਾਲ ਫੋਨ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹਦਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭਾਬੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਸ਼ੀਤਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮਝਦੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਗੀਸ਼ ਕੁਆਰਾ ਹੈ। ਮੁਗੀਸ਼ ਦਾ ਇਕ ਦੋਸਤ ਸੀ ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਲੀਮ। ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ। ਤਾਂਤਰਿਕ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਇਸ ਦਰਮਿਆਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਘਰ ਵਿਚ ਕਲੇਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਲੜਕੀ ਬਦਤਮੀਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਔਕਾਤ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਕਾਰ ਮਕੈਨਿਕ ਦੀ ਔਕਾਤ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਆਹਿਆ ਵੀ ਹੈ।

25 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਬਦਾਯੂੰ ਲਿਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ, ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਲੀਮ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਰਜੇ ਨੇ ਲੰਗਰ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਦਾਯੂੰ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਰਾਜੇ ਦੀ ਕਾਰ ਛੋਟੀ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਵਾਈ ਵੇਦਰਾਮ ਨਾਗਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਲਖਨਾਵਲੀ ਦੇ ਓਮਪਾਲ ਨੂੰ ਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਨਵਾਦਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਓਮਪਾਲ ਆਪਣੀ ਮਾਰੂਤੀ ਇਕੋ ਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਨਵਾਦਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਾਯੂੰ ਲੈ ਗਿਆ।

ਉਸ ਦਿਨ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਮੁਗੀਸ਼ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ। ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁਗੀਸ਼ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੂੰ 30 ਨਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਾਰੇ ਬਦਾਯੂੰ ਪਹੁੰਚੇ, ਜ਼ਿਆਰਤ ਕੀਤੀ, ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਰਮਿਆਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੇ 2 ਲੀਟਰ ਕੋਲਡ ਡ੍ਰਿੰਕ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਘੋਲ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਲਲਿਤ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਪਰ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਪੀ ਗਈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਦੂਜਾ ਗਿਲਾਸ ਪੀਤਾ ਤਾਂ ਉਲਟੀਆਂ ਆ ਗਈਆਂ।

ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੇ ਲਲਿਤ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਚਾਦਰ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਲਲਿਤ ਨਾਲ ਤਾਂਤਰਿਕ ਸਲੀਮ ਵੀ ਸੀ। ਮਜਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੀ ਤਾਂਤਰਿਕ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਲਲਿਤ ਸਲੀਮ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਕੋਲ ਲੈ ਆਇਆ ਪਰ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਣ ਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਉਥੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰੀ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਮੁਗੀਸ਼ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਿਆ। ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਦੋਵੇਂ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਬੰਟੀ ਦੇ ਹੋਟਲ ਤੇ ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ।ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੇ ਕਾਰ ਦੀ ਚਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਤੀ 2 ਵਜੇ ਓਮਪਾਲ ਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ 5 ਲੋਕ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸਨ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਵੀ ਮੁਗੀਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੀ ਸੀ। ਉਹ ਗਨੌਰ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਨਰੌਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਆਪ ਉਤਰ ਗਏ ਅਤੇ ਕਾਰ ਨਹਿਰ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਵਕਤ 2 ਲੋਕ ਨੇੜਿਉਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਡੁੱਬ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 2 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਲਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਗੋਤਾਖੋਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕਾਰ ਲੱਭ ਕੇ ਕੱਢ ਲਈ ਗਈ। ਕਾਰ ਵਿਚ 2 ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ 2 ਪੁਰਸ਼ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਪੈਰ ਸੂਲਾਂ ਤੇ ਵੀ ਨੱਚਦੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਬੁੱਤ ਬਣ ਕੇ ਪੀੜ ਨੂੰ ਜਰਨਾ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗੌਰੀ ਲੰਕੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗੋਵਿੰਦ ਪਾਂਸਰੇ, ਨਰਿੰਦਰ ਡਬੋਲਕਰ ਤੇ ਕਲਬੁਰਗੀ ਵਰਗੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੋਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਗਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਜਾਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਚਾਨਕ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਜਦੋਂ ਓਥੇ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਣਗੇ, ਐਨ ਉਸੇ ਵਕਤ ਮੈਂ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦੇ ਕਿ ਐਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਗਲਾ ਨੰਬਰ ਫਲਾਣੇ-ਫਲਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦਾ ਲੱਗਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਡੰਡੇ ਨਾਲ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੋਰਿਆ। ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਆਏ ਸਾਂ, ਫਿਰ 'ਉੱਖਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਮੋਹਲਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਗਿਣਨਾ' ਸੋਚ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਦੌਰ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨਰਥ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉੱਤੇ ਭਾਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਨੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਹਿਜ ਭਾਵ ਨਾਲ ਲਿਖ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਾਥੂ ਰਾਮ ਗੌਡਸੇ ਤੋਂ ਗਲਤੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਲਿਖੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨਹੀਂ, ਸਰਦਾਰ ਵੱਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਤੇ ਨਾਥੂ ਰਾਮ ਗੌਡਸੇ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹੀ ਲੇਖਕ ਇਸ ਸੋਚਣੀ ਦਾ ਝੰਡਾ ਬਰਦਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਗੌਡਸੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਫਾਂਸੀ ਲਾਏ ਗਏ ਨਾਰਾਇਣ ਆਪਟੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਅਪੀਲ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਜਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹਿਰੂ, ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਉਸ ਵਕਤ ਭਾਰਤ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਰਾਜਾਗੋਪਾਲਾਚਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਸ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਪਟੇਲ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗੌਡਸੇ ਵੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਤੇ ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਹਮਲਾਵਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਤਲ ਵਰਗੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਹੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਰ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗਿਲਾ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕਸੁਰਤਾ ਵਧਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਰਾਹੇ ਤੁਰਨ ਵਾਲੇ ਕਈ ਲੋਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਹ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਦੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਹੀ ਨਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਪਿਛਲੇ ਤੀਹਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਏਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਸਤੇ ਬਦਲਦੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਇਸ ਸ਼ੱਕ ਨਾਲ ਅੱਖ ਉੱਠਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੰਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ ਜਾਂ ਔਖੀ ਘੜੀ ਸਾਥ ਛੱਡ ਜਾਵੇਗਾ!

ਅਸੀਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਗਿਣਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਤੋਂ ਤੁਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੋਰਾਰਜੀ ਡਿਸਾਈ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਕਤ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਟੁੱਟੀ ਅਤੇ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵੱਖਰੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਈ, ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਲੱਗੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਚਾਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ ਢਾਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਕਤ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੜਾ ਬੋਲਦਾ ਸੀ। ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਤਖਤ ਦੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਉਹ ਓਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾਰੂ ਹੈ। ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਐੱਮ ਜੀ ਐੱਨ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਖੁਦ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਲਿਆ। ਹੁਣ ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਏਦਾਂ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂ ਛੜੱਪੇ ਮਾਰ ਕੇ ਓਥੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਉੱਘਾ ਹਿੰਦੀ ਵਿਅੰਗਕਾਰ ਸੰਪਤ ਸਰਲ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਧਾਇਕ ਨੂੰ ਬੈਠੇ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਕਿ 'ਕੀ ਇਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਆਗੂ ਹਨ▾! ਕੋਲ ਖੜੇ ਗੰਨਮੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ: 'ਜੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਗੂ ਹਨ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨ।' ਉਹ ਮਜ਼ਾਕ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਕਮਲ ਦਾ ਫੁੱਲ▾ ਸ਼ਾਇਦ ਨਾ ਰਹੇ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜਿਆ ਕਮਲ ਦਾ ਫੁੱਲ' ਵੇਖਣਾ ਹੀ ਪੈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਦਲ ਬਦਲਦੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਗਿਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਗਿਲਾ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਝੰਡੇ ਬਰਦਾਰ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਤੀਹ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਿਤਾਬ 'ਇੰਡੀਆ : ਦ ਸੀਜ਼ ਵਿਦਿਨ▾' ਬੜੇ ਔਖੇ ਹੋ ਕੇ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਤਾਬ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਰ ਨੁੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਦੀ ਜਾਂਦੀ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਦੀ ਰੁਚੀ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਸੀ, ਐੱਮ ਜੇ ਅਕਬਰ ਨਾਂਅ ਦਾ ਉਹ ਸੱਜਣ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਾ, ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਏਦਾਂ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਆਣ ਕੇ ਉਸੇ ਪਹਿਲੀ ਸੋਚ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਲਿਖਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਉੱਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕਈ ਹੋਰਨਾਂ ਵਾਂਗ ਉਹ ਵੀ ਉਡਾਰੀ ਲਾ ਕੇ ਉਸੇ ਵਾੜੇ ਜਾ ਵੜਿਆ। ਅੱਜ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਤੀਹ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਵਕੀਲ ਇਹ ਗੱਲ ਹਿੱਕ ਠੋਕ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਦੇਸ਼ ਸਿਰਜਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਉਹੋ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚੱਲਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋੜ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦਾ ਜਮਾਂਦਰੂ ਸੋਇਮ ਸੇਵਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪੂਨੇ ਜਾਣਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਓਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਗੋਵਿੰਦ ਪਾਂਸਰੇ ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਡਬੋਲਕਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਭਗੌੜੇ ਵੀ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਿੱਖਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਉਰਦੂ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, 'ਹਮੇਂ ਅਪਨੋਂ ਨੇ ਮਾਰਾ, ਗੈਰੋਂ ਮੇਂ ਕਹਾਂ ਦਮ ਥਾ। ਹਮਾਰੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਵਹਾਂ ਡੂਬੀ, ਜਹਾਂ ਪਾਨੀ ਕਮ ਥਾ'। ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਦੌਰ ਵੇਖ ਕੇ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੀ ਇਸ ਹਨੇਰੀ ਅੱਗੇ ਹਰ ਕੋਈ ਝੁਕ ਜਾਵੇਗਾ? ਸਾਡੇ ਮੂੰਹੋਂ ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ, ਸਗੋਂ ਜੈਮਲ ਪੱਡਾ ਦਾ ਗੀਤ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ: "ਪੈਰ ਸੂਲਾਂ ▾ਤੇ ਵੀ ਨੱਚਦੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਬੁੱਤ ਬਣ ਕੇ ਪੀੜ ਨੂੰ ਜਰਨਾ ਨਹੀਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚ ਉੱਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਪੀੜ ਨੂੰ ਬੁੱਤ ਬਣ ਕੇ ਜਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ, ਸੂਲਾਂ ਉੱਤੇ ਨੱਚਣ ਦੀ ਸੋਚ ਦੇ ਝੰਡਾ ਬਰਦਾਰ ਹਨ ਤੇ ਅਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਂ।

12ਵੀਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਭਖਿਆ

ਇਸ ਸਮੇਂ 12ਵੀਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਭਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਫਰੈਂਡਲੀ ਮੈਚ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਕਮੇਟੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸ. ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਆਈਏਐਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਉਹ ਬਾਦਲ ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਖਾਸ ਮਿੱਤਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਕੇ ਰਾਜੀਵ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਦਗਾ ਕਮਾਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਵੀ ਸੀ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਵੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਇਹੀ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰਨਗੇ। ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਆਈਏਐਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲੋਂ ਸਿਲੇਬਸ ਤੇ ਧਰਨਿਆਂ ਦੇ ਜੋ ਡਰਾਮੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਸਿਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ।

ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਏ ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਕਮੇਟੀ : ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਈ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਛੇ ਮੈਂਬਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਕਮੇਟੀ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਜੇ ਐੱਸ ਗਰੇਵਾਲ, ਡਾ. ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਤੇ ਡਾ. ਇੰਦੂ ਬੰਗਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਮੁੱਢੋਂ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਰੋਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਵਾਈ ਜਾਵੇ ਤੇ ਚਾਲੂ ਵਿਦਿਅਕ ਸਾਲ 2018-19 ਲਈ ਪੁਰਾਣਾ ਸਿਲੇਬਸ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਕਿਤਾਬ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਫਿਲਹਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਚੈਪਟਰਾਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਕੁਝ ਰਾਜਸੀ ਲੋਕ ਸਿਰਫ਼ ਗ਼ਲਤੀ ਲੱਭਣ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੁਝ ਕੁ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੀਜੇ ਅਧਿਆਏ ਵਿਚ ਇਕ ਪੂਰਾ ਹਿੱਸਾ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ 52 ਕਵੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਵੀ ਸੈਨਾਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਸ਼ਹੀਦ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਫਾਰਸੀ ਦਾ ਲਫ਼ਜ਼ ਹੈ ਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂਆਂ ਲਈ ਜੋਤੀ-ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣਾ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀ ਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋਤੀ-ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ 'ਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾੜੀ ਮਾਰ ਕੇ ਘੋੜੇ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਖੇ ਹੀ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਗਏ ਸਨ, ਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੁਆਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜੰਗ ਬਾਰੇ ਸੈਨਾਪਤ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਨ ਤੇ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ 52 ਕਵੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਲੁੱਟਾਂ ਮਾਰਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਅਲਸਨ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਅਲਸਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਭੀਮ ਚੰਦ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 9ਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਾਸ਼ੀ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡਾ. ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਕੁ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕੁਝ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰੜੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਲੋਚਕ ਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਗਿਣੇ-ਮਿੱਥੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿੰਦਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਾ. ਜੇ ਐੱਸ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਵਾਂ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਾ. ਇੰਦੂ ਬੰਗਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇ ਕਿਤਾਬ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸਾਰੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਤਰੁਟੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਮੂਹਰੇ ਤੁਰ ਪੈ ਸੰਧੂਰੀ ਸਾਫ਼ੇ ਵਾਲਿਆ

ਪੰਜਾਬੀ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੱਗ ਅਤੇ ਟੋਪੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬਨਿਸਬਤ ਘੱਟ ਹਨ, ਪਰ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹਨ ਜਿੰਨੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਮਰਦ ਆਪਣੀ ਪੱਗ ਅਤੇ ਟੋਪੀ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੀ ਚੁੰਨੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰ ਦੇ ਪਹਿਰਨ ਹਨ ਪੱਗ ਮਰਦ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੰਦਾ-ਫਿੱਕਾ ਬੋਲ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਪੱਗ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਪੱਗ ਉਛਾਲੀ ਹੈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਪਤਲੇ ਕੱਪੜੇ ਨੂੰ ਪੱਗ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪੱਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਨਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 'ਦਸਤਾਰ' ਧਾਰਮਿਕ ਰੰਗ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਆਮਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦਸਤਾਰ ਲਈ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਰਾਜਪੂਤ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਜਾਟ ਵੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੱਗ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਵੱਖਰੀ ਹੀ ਹੈ ਪੱਗ ਨੂੰ ਪੱਗੜੀ, ਚੀਰਾ ਤੇ ਸਾਫ਼ਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਪੱਗ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ਾ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਪੱਗਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਚਿੱਟੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਂਦਾ, ਪਰ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਇਹ ਲੋਕ ਜੋ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ ਦੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਵਿਆਹ ਵਾਲਾ ਮੁੰਡਾ ਵੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਤੇ ਅੱਗੋਂ ਉਸਦੇ ਸਹੁਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਰਦ ਵੀ ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹਦੇ

ਪੰਦਰਾਂ-ਸੋਲਾਂ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਕੋਈ ਡੱਬੀਦਾਰ ਪਰਨਾ ਜਾਂ ਛੋਟਾ-ਮੋਟਾ ਪਤਲਾ ਕੱਪੜਾ ਸਿਰ 'ਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਮੁੰਡੇ ਪਟਕੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜੂੜੇ ਦੁਆਲੇ ਤਣੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਮੁੰਡੇ ਕਮੀਜ਼ ਜਾਂ ਟੀ-ਸ਼ਰਟ ਨਾਲ ਦੇ ਰੰਗ ਦਾ ਪਟਕਾ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ 'ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ' ਵਰਗੇ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ ਕੋਈ ਚਾਅ ਮੱਤਾ ਨਾਨਾ-ਮਾਮਾ ਆਪਣੇ ਦੋਹਤੇ ਨੂੰ ਪੱਗ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਅੱਜ ਵਾਂਗੂੰ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਅਡੰਬਰ ਰਚ ਕੇ ਕੋਈ ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ ਬਲਕਿ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਜਾਂ ਘਰ ਦਾ ਮਰਦ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣੀ ਸਿਖਾ ਦਿੰਦਾ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚਿਣ-ਚਿਣ ਪੱਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਖੇਤੀ-ਪੱਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਡੱਬੀਆਂ ਵਾਲਾ ਪਰਨਾ ਸਿਰ 'ਤੇ ਬੰਨ੍ਹੀ ਰੱਖਦੇ ਜਾਂ ਘਰ ਦੇ ਖੱਦਰ ਦਾ ਚਿੱਟਾ ਪਰਨਾ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈਂਦੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਇਹ ਤੌਲੀਏ ਵਾਂਗੂੰ ਵੀ ਵਰਤ ਲੈਂਦੇ ਖੱਦਰ ਦੇ ਪਰਨੇ ਨੂੰ ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਿਸਾਨ ਪਰਨਾ ਗਿੱਲਾ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਅਤੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲੈ ਰੱਖਦੇ ਸਰਦੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਰਨਾ ਨਿੱਘਾ ਰਹਿੰਦਾ ਇਸ ਪਰਨੇ ਦਾ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਮੰਡਾਸਾ ਵੀ ਮਾਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕ 'ਮੰਡੇਸੂਆ' ਵੀ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਪਰਨੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਥਾਈਂ 'ਸਾਫ਼ੀ' ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਸਾਦੇ ਲੋਕ ਨੰਗੇ ਸਿਰ ਵੀ ਫਿਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ, ਪਰ ਗੁਰਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਅ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਿਰ ਢੱਕ ਕੇ ਰੱਖਦੇ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕ ਕਿਤੇ ਬਾਹਰ-ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਹੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅੱਜ ਵਾਂਗੂੰ ਢੇਰਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੁੰਦੇ ਕਿਤੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਜੁੱਤੀ ਅਤੇ ਪੱਗ ਮੰਗਵੀਂ ਲੈ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਜਿੱਥੇ ਪੱਗ ਮਰਦ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦੀ ਉੱਥੇ ਇਹ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਧੜਕਣ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਕੋਈ ਮੁਟਿਆਰ ਕਹਿ ਉੱਠਦੀ:

ਸਾਨੂੰ ਮੱਸਿਆ 'ਚ ਪੈਣ ਭੁਲੇਖੇ
ਤੇਰੀ ਵੇ ਸੰਧੂਰੀ ਪੱਗ ਦੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਪੈਦਲ ਹੀ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਕੋਈ ਨਾਰ ਆਪਣੇ ਗੱਭਰੂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ:

ਮੂਹਰੇ ਤੁਰ ਪੈ ਸੰਧੂਰੀ ਸਾਫ਼ੇ ਵਾਲਿਆ
ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਆਵਾਂ ਮੇਲ੍ਹਦੀ

ਗੱਭਰੂ ਦਾ ਸੂਹਾ ਚੀਰਾ ਲੋਕ-ਕਾਵਿ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਹੈ, ਥਾਂ-ਥਾਂ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ:

ਸੂਹੇ ਵੇ ਚੀਰੇ ਵਾਲਿਆ ਫੁੱਲ ਤੋਰੀ ਦਾ
ਬਾਝ ਤੇਰੇ ਵੇ ਮਾਹੀਆ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲੋੜੀਦਾ

ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਰੀਝ ਵੀ ਰਹਿੰਦੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਹੀ ਦੀ ਪੱਗ ਦੇ ਰੰਗ ਵਾਲੀ ਚੁੰਨੀ ਲੈਣ ਤਾਂ ਹੀ ਇਹ ਲਲਾਰੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀਆਂ:

× ਚੁੰਨੀ ਰੰਗ ਦੇ ਲਲਾਰੀਆ ਮੇਰੀ ਸੱਜਣਾਂ ਦੇ ਪੱਗ ਵਰਗੀ
× ਅਸੀਂ ਚੁੰਨੀ ਰੰਗਵਾਉਣੀ ਤੇਰੀ ਪੱਗ ਵਰਗੀ
ਸੀਨੇ ਸਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਨਿਰੀ ਅੱਗ ਵਰਗੀ

ਗੱਭਰੂ ਦੇ ਪੇਚਾਂ ਵਾਲੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਪੱਗ ਦੇਖ ਕੇ ਮੁਟਿਆਰ ਕਹਿੰਦੀ:

ਤੇਰੀ ਪੱਗ ਦਾ ਪੇਚ ਬਣ ਜਾਵਾਂ
ਮੁੰਡਿਆ ਹਾਣ ਦਿਆ

ਕਿਸੇ ਬੇਤਰਤੀਬ ਤੇ ਢਿੱਲੜ ਜਿਹੀ ਬੰਨ੍ਹੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਨਾਰ ਝੁਰੇਵਾਂ ਕਰਦੀ:

ਬਾਰੀਂ ਬਰਸੀਂ ਖੱਟਣ ਗਿਆ ਸੀ
ਖੱਟ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਪਾਵੇ
ਬਾਬਲੇ ਨੇ ਵਰ ਟੋਲਿਆ ਜਿਹਨੂੰ
ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣੀ ਨਾ ਆਵੇ

ਕਿਸੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਸੋਹਣੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਗੱਭਰੂ ਕੋਲੋਂ ਮੁੰਡੇ ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹਵਾ ਲੈਂਦੇ ਪੱਗ, ਪੂਣੀ ਕਰਕੇ ਬੰਨ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਪੂਣੀ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਦੋ ਜਣੇ ਪੱਗ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਫੜਕੇ ਚੋਣਾਂ ਪਾ ਕੇ ਇਕੱਠੀ ਕਰਦੇ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਖਿੱਚਦੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਣੀ ਕਰਨਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪੱਗ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੁੱਲ ਵੀ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਗ਼ਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇ ਗ਼ਲਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਕੇ ਭੁੱਲ ਬਖ਼ਸ਼ਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੱਗ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ 'ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰੀਂ ਪੱਗ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਭੁੱਲ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿਓ' ਤਾਂ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਾ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਪੱਗਾਂ ਵਟਾ ਕੇ ਭਰਾ ਬਣਨ-ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵੀ ਸੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਪੱਗ ਵਟ ਭਰਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਸੋਹਣੇ ਵਰਤਾਰੇ ਬੀਤੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਪੱਗ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਮੱਤਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬਾਬਲ ਦੀ ਪੱਗ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖਣੀ, ਕੋਈ ਬਦਨਾਮੀ ਨਾ ਖੱਟਣੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੈਣਾਂ, ਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਮੱਤ ਦਿੰਦੀਆਂ: ਧੀ ਜੰਮ ਪਈ ਜੁਆਈ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਟਸਰੀ ਨਾ ਬੰਨ੍ਹ ਵੀਰਨਾ ਇੱਥੇ ਟਸਰੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਪੱਗ ਹੈ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਫੈਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਮੁੰਡੇ ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹਣੀਆਂ ਛੱਡ ਰਹੇ ਹਨ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ ਕੇਸ ਕਟਾ ਕੇ ਹੀਰੋ ਬਣੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪੱਗ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਉੱਥੇ ਅੱਜ ਕਈ ਵਾਰ ਸਿੱਖ ਗੱਭਰੂ ਨੂੰ ਕੋਈ 'ਬਾਬੂ ਜੀ' ਵੀ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਬੜਾ ਮਾਣ ਮੱਤਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪੱਗੜੀ ਵਾਲਾ ਦੂਜੇ ਪੱਗੜੀ ਵਾਲੇ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ 'ਫਤਹਿ' ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਬਹੁਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਤਾਂ ਕੇਸ ਕਟਾ ਕੇ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਹੀ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋਏ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਮੁੰਡੇ-ਖੁੰਡੇ ਪੱਗਾਂ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ ਉਹ ਬੜੇ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ ਸੋ ਇਹ ਪੱਗ, ਪੱਗੜੀ, ਟਸਰੀ, ਚੀਰਾ ਜਾਂ ਸਾਫ਼ਾ ਜਿੱਥੇ ਜਵਾਨ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਡੂੰਘੀ ਸਾਂਝ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਉੱਥੇ ਮਰਦ ਦੀ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬੀਤੇ ਵਿੱਚ, ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਹੇਗਾ

ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ: ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ

ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰੌਚਕ ਤਜਰਬੇ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸ਼ਨੁਮਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੈ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਬਚਪਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸੇਧ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਗ਼ਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਦੇ ਲਾਡ-ਪਿਆਰ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਸਰੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਆਪਣੇ ਪੋਤੇ-ਪੋਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਲਗਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਨ

ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਤੇ ਸੰਸਕਾਰ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਜਿਹਾ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਸੰਕੋਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਦਾ ਸਾਥ ਅਤਿਅੰਤ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ

ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਵਰਤਮਾਨ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਬਣਾਵਟ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਸੋਚ ਨੇ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਰੁਖੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੋਤੇ-ਪੋਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਕਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਰਹਿਣ ਦੀ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਸ਼ਾਇਦ ਅਜਿਹੇ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਗੁਣ ਜਾਂ ਆਦਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਮੁਤਾਬਿਕ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਕੋਲੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਖੋਹਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ

ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਸੋਚ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਤੋਂ ਸਰੀਰਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਦੂਰ ਕਰ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਣ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨਾਲ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਫੋਨ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਵਿਚਾਲੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੰਪਰਕ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਰੂਪੀ ਵਰਦਾਨ ਵੀ ਹਾਸਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣਾ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣਾ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਵੀ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਜੇਕਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਇੱਕ ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਉਸ ਜੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜੋ ਟਾਹਣੀਆਂ ਰੂਪੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਲਈ ਅਤਿਅੰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਤੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਸਿੱਖਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਭਵਿੱਖ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਸੇਧ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਘੁੰਮਾ ਕੇ ਆਉਣ ਲਈ ਲੈ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨਮੋਲ ਤਜਰਬਿਆਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਵੀ ਲੈ ਸਕਣ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸਲੂਕ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਵਾਂਗ ਰਿਸ਼ਤਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੀਆ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵਧਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਔਲਾਦ ਪ੍ਰਤੀ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਪਹਿਲਾਂ ਔਰਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ ਘਰ ਕੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂ ਪੱਕੇ ਘਰ ਦੀ ਸੁਆਣੀ ਹੀ ਘਰ ਸੰਵਾਰਦੀ ਸੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਵੱਲ ਵੀ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਵੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਿੰਨ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਹੋਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਘਰ ਦੀ ਸੁਆਣੀ ਦੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਔਰਤ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅਤੇ ਔਲਾਦ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਔਲਾਦ ਵੀ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਬੱਚੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਇੱਕਠੇ ਖੇਡਦੇ ਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ ਬੱਚੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਸਨ

ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ ਦੋਨਾਂ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਘਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਪੜ੍ਹਣ-ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਆਈ ਹੈ ਉਹ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਰਦਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ੬ ਤੋਂ ੧੦ ਘੰਟੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਕਈ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਘਰ ਵੀ ਸੰਭਾਲਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੀਹਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਅ ਰਹੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਸਨਮਾਨ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਵੀ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਔਰਤ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਗੁਣ ਭਰ ਸਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਖਾਣਾ ਖਵਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤਨ ਮਨ ਤੋਂ ਰਿਸ਼ਟ-ਪੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰਗ ਰਗ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰ ਭਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਦੇਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਹਰ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਸੋਚਣਗੇ ਕਿ ਬੱਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਛੱਡ ਜਾਣਗੇ

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਮਰਾਠਾ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰ ਯੋਧਿਆਂ ਅਤੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣਾ ਸੁਣਾ ਕੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਸ਼ਿਵਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਯੋਧਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਤਾਜ ਪਹਿਨਾ ਕੇ ਛੱਤਰਪਤੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਹੀ ਬੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦੇ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਬੰਦਗੀ ਕਰਾਗਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲੇਗਾ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਜੀ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦੇ, ਸ਼ੱਕਰ ਮਿਲੇਗੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਸ਼ੱਕਰ ਨੂੰ ਕਟੋਰੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੀ ਅੱਜ ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਜੀ ਨੂੰ ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਭਗਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਭਗਤ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਹੈ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਲੈ ਲਵੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਲੜਕੀ ਮਲਾਲਾ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰੀ ਵੇਖ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਮਲਾਲਾ ਨੇ ਕਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰ-ਚੰਨ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਅਨੇਕ ਹਨ

ਜੋ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਨੂੰ ਸੰਸਕਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਔਲਾਦ ਕਦੇ ਵੀ ਖ਼ਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਔਰਤ-ਮਰਦ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਬਣਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਫ਼ਰਜ਼ ਵੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਿਭਾਉਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ

ਘਰ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਸਾਂਭੋ

ਮਿਲਣਗੇ 8.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ! ਖ਼ਾਸ ਸਕੀਮ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ 'ਚ ਟਰੰਪ ਸਰਕਾਰ

ਨਿਊਯਾਰਕ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਅੱਜਕੱਲ ਦੇ ਬਿਜ਼ੀ ਲਾਈਫ਼ ਸਟਾਈਲ 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੋਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਡੇਅ-ਕੇਅਰ 'ਚ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਫ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇ। ਪਰ ਇਹ ਕਦਮ ਮਾਪਿਆਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਇੱਕ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਗੈਪ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕੁਨੈਕਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਉਂਦੇ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਦਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਗੈਪ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਘਰ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਮਰੀਕੀ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੇ.ਡੀ. ਵੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਜਨਮ ਦਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ।

1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ 12 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਵਾਲੇ 'ਚਾਈਲਡ ਕੇਅਰ ਐਂਡ ਡਿਵੈੱਲਪਮੈਂਟ ਫ਼ੰਡ' ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਤਕ ਸਿਰਫ਼ ਕੰਮਕਾਜੀ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਡੇਅ-ਕੇਅਰ ਲਈ ਸਬਸਿਡੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਨਵੇਂ ਡਰਾਫ਼ਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜੇ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਹਫ਼ਤੇ 'ਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 35 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਘਰ ਰਹਿ ਕੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਸਰਕਾਰੀ ਮਦਦ ਲਈ ਯੋਗ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਯੋਗ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੱਚਾ ਸਾਲਾਨਾ ਲੱਗਭਗ 9,000 ਡਾਲਰ (ਤਕਰੀਬਨ 8.50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਤਕ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁੱਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੀ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਆਪਸ 'ਚ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸੂਬੇ ਦੀ ਔਸਤ ਆਮਦਨ ਦੇ 85 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਮਾਪੇ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਜੋੜੇ ਅਤੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੰਗਲ ਮਾਪੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਇਸ ਨੀਤੀ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੀ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਕੁਮੈਂਟ ਲਈ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਇਹ ਨੀਤੀ 2027 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਨੀਤੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਂ ਬਜਟ ਵਧਾਏ ਬਿਨਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਫ਼ੰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਵੰਡਣ ਨਾਲ ਵਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਪੇਰੈਂਟਸ ਲਈ ਉਪਲੱਬਧ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ 'ਚ ਕਮੀ ਆ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਚੀਨ 'ਚ 'ਨਕਲੀ ਮੰਦਵਾੜਾ' ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ !

ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਖਪਤ ਦੀ ਮੱਠੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ

ਸ਼ੰਘਾਈ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਖਪਤ ਦੀ ਮੱਠੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਕਾਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਓਹਲੇ ਸੀ—ਇਹ ਹੈ 'ਢਾਂਚਾਗਤ ਤਬਦੀਲੀ ਮਹਿੰਗਾਈ' ।ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਮੰਦਵਾੜਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਨਕਲੀ ਮੰਦਵਾੜਾ' ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅਸਲ ਸਮੱਸਿਆ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਹੈ ।ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਪੈਸੇ ਚੁਕਾਉਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਸਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਸਨ ।

ਰਵਾਇਤੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਧਦੀਆਂ ਹਨ, 'ਢਾਂਚਾਗਤ ਤਬਦੀਲੀ ਮਹਿੰਗਾਈ' ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਢਾਂਚਾ ਹੀ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਬਦਲਾਅ, ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਕਾਰਨ ਵੱਧਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ 'ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ' ਕਰਨ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਵਾਲੇ ਵਿਕਲਪ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵਾਧਾ ਸਰਕਾਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਮੁੱਲ ਸੂਚਕਾਂਕ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛੁੱਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਕੁੱਝ ਮੁੱਖ ਉਦਾਹਰਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ:

-ਫ਼ੋਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ : ਲੱਗਭਗ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਕ ਸਸਤੇ ਫ਼ਲਿਪ ਫ਼ੋਨ ਉਪਲਬੱਧ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਸਮਾਰਟਫ਼ੋਨ ਹੀ ਇੱਕਮਾਤਰ ਵਿਕਲਪ ਬਚੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਫ਼ੋਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹਨ ।

-ਸਸਤੇ ਭੋਜਨ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣਾ : ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਲਈ ਕੁੱਝ ਯੂਆਨ ਪ੍ਰਤੀ ਡਿਸ਼ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਸਤੇ ਹੋਟਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬਚੇ ਹੋਏ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਡਿਸ਼ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

-ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਖਰਚੇ : ਪਹਿਲਾਂ ਸੌਫ਼ਟਵੇਅਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ 500 ਯੂਆਨ ਖਰਚਣੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹੀ ਸੌਫ਼ਟਵੇਅਰ ਸਾਲਾਨਾ ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ ਫ਼ੀਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਊਰਜਾ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਪਲਾਈਆਂ ਵੀ ਇਸੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਅਸਫ਼ਲ ਹੋਣ ਦੇ ਕਈ ਵੱਡੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ :

-ਖੇਤਰੀ ਅਸੰਤੁਲਨ: ਚੀਨ ਦੇ ਕਈ ਪਿੱਛੜੇ ਇਲਾਕਿਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਸੂਬਿਆਂ) ਵਿੱਚ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿਰਫ਼ 3 ਤੋਂ 5 ਯੂਆਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ [5]। ਇਹ ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਦੇ ਔਸਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਖਿੱਚਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਹਿੰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਮਹਿੰਗਾਈ ਔਸਤ ਅੰਕੜੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।

-ਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ : ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਬਾਸਕੇਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਲ-ਦਰ-ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਨਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਖਰਚਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

-ਬਦਲਵੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਮੀ : ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਕੋਲ ਸਸਤੇ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਭੁਗਤਾਨ ਸਾਧਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਚੁਣ ਸਕਦੇ।

-ਡਿਜੀਟਲ ਆਰਥਿਕਤਾ : ਡਿਜੀਟਲ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਨ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਬਹੁਤ ਗੁਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਰਵਾਇਤੀ ਆਰਥਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਰਹੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਸਲ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖੇਤਰੀ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ., ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਮਦਨ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸੂਚਕਾਂਕ ਵਲ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ।

ਫ਼ਰਾਂਸ 'ਚ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ ਪਹਿਲੇ ਬੀ.ਏ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਮੰਦਰ ਦਾ ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਸਮਾਰੋਹ !ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਰਕਤ

ਪੈਰਿਸ , 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ): ਫ਼ਰਾਂਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਪੈਰਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਬੀ.ਏ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮੂਰਤੀ-ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਸਮਾਰੋਹ ਬੜੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇਆ। ਬੀ.ਏ.ਪੀ.ਐੱਸ. ਦੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਮੁੱਖੀ ਮਹੰਤ ਸਵਾਮੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਵੈਦਿਕ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਉੱਚਾਰਨ ਵਿੱਚਕਾਰ ਮੂਰਤੀ-ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਮੰਦਰ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ 13 ਦਿਨਾਂ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ 'ਚ ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ, ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਸਮੇਤ 40 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਅਤੇ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਮੂਰਤੀ-ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਰਿਸ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਯਾਤਰਾ ਕੱਢੀ ਗਈ, ਜਿਸ 'ਚ 14 ਸਜਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਝਾਕੀਆਂ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਨ੍ਰਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਵਿਸ਼ਵ-ਪ੍ਰਸਿੱਧ 'ਐਫ਼ਿਲ ਟਾਵਰ' ਅਤੇ 'ਈਕੋਲ ਮਿਲੀਟੇਅਰ' ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ 'ਪਲੇਸ ਡੀ ਲਾ ਕੌਨਕੋਰਡ' ਵਿਖੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ।

5,000 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਫ਼ੈਲਿਆ ਇਹ ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਵੈਦਿਕ ਸ਼ਿਲਪ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਫ਼੍ਰੈਂਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦਾ ਬਹਿਤਰੀਨ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 5 ਸ਼ਿਖਰ, 10 ਵੱਡੇ ਗੁੰਬਦ, 20 ਉੱਕਰੇ ਹੋਏ ਥੰਮ੍ਹ, 120 ਖਿੜਕੀਆਂ, 49 ਮੂਰਤੀ-ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ 4 ਛੱਤਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਭਾਰਤ, ਇਟਲੀ, ਗ੍ਰੀਸ ਅਤੇ ਵੀਅਤਨਾਮ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸੰਗਮਰਮਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ 'ਹਵੇਲੀ' ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਿਸ 'ਚ ਇਸ ਮੰਦਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ 1970 'ਚ ਗੁਰੂ ਯੋਗੀ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਵਾਮੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਸਾਲ 2021 'ਚ ਮੰਦਰ ਦਾ ਭੂਮੀ ਪੂਜਨ ਅਤੇ 2022 'ਚ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2026 'ਚ ਇਹ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੀਨ 'ਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਧਾਰਮਿਕ ਏਕਤਾ ਨਿਯਮ ! ਉਈਗਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਛਿੜੀ ਨਵੀਂ ਬਹਿਸ

ਬੀਜਿੰਗ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਚੀਨ ਵਲੋਂ ਜੁਲਾਈ 'ਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ 'ਧਾਰਮਿਕ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕਾਨੂੰਨ' ਨੇ ਸ਼ਿਨਜਿਆਂਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਉਈਗਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਗਲੋਬਲ ਬਹਿਸ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਨਜਿਆਂਗ ਤਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਸਗੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੂਟਨੀਤੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਤਕ ਫ਼ੈਲ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੀਜਿੰਗ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਸਲੀ ਸਮੂਹਾਂ 'ਚ ਏਕਤਾ ਵਧਾਉਣ, ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੀਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਅਤਿਵਾਦ ਅਤੇ ਕੱਟੜਪੰਥ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ।

'ਵਰਲਡ ਉਈਗਰ ਕਾਂਗਰਸ' ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਈਗਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਪਛਾਣ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲ 2022 'ਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਨਜਿਆਂਗ 'ਚ ਉਈਗਰਾਂ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਨਜਿਆਂਗ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਪਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਉਤਪਾਦਕ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ 'ਉਈਗਰ ਫ਼ੋਰਸਡ ਲੇਬਰ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਐਕਟ' ਲਾਗੂ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਆਯਾਤ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਲਟੀਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਹੁਣ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨ 'ਚ ਬੰਧੂਆ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

ਟਰੰਪ ਦਾ ਵੱਡਾ ਐਕਸ਼ਨ

125 ਕਰੋੜ ਦੇ ਬਜਟ ਨਾਲ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ, ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ ਅਸਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਨਾਲ 10 ਲੱਖ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕੱਟਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ 'ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਨਫ਼ੋਰਸਮੈਂਟ' ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਡਾਟਾਬੇਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੱਗਭਗ 125 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਟੂਲਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਡਾਟਾਬੇਸ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ। ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਾਹੀਂ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰਿਕਾਰਡ, ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਟਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੋਟਰ ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਸਪੈਲਿੰਗ, ਪਤੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਤੋਂ ਡੂੰਘੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਉਹ ਸਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਨਾਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਊ ਯੌਰਕ, ਨਿਊ ਜਰਸੀ, ਕੈਲੇਫ਼ੋਰਨੀਆ ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਸ ਵਰਗੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਕੁੱਲ 26 ਲੱਖ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵੋਟਰ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਰਾਹੀਂ 'ਸੇਵ ਅਮਰੀਕਾ ਐਕਟ' ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਰ ਸੂਬਾ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮ ਖ਼ੁਦ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਮਿਲਣਾ ਤੈਅ ਹੈ। ਟੈਕਸਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ 24 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਫ਼ੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਯੂ.ਕੇ. 'ਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ

ਲੰਡਨ , 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤੇ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੈਸਟ ਬਰਾਮਿਚ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਭਾਈ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਸਬੰਧੀ ਵਿੱਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

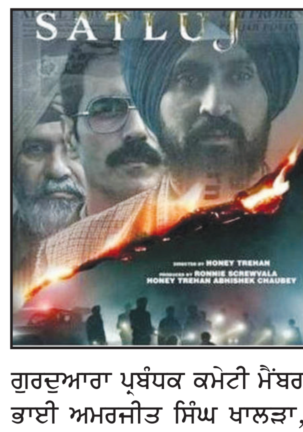

ਸਮਾਗਮ 'ਚ 'ਫ਼ੈਡਰੇਸ਼ਨ ਔਫ਼ ਸਿੱਖ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨਜ਼ ਯੂ.ਕੇ.' ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਭਾਈ ਲਵਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਯੂ.ਕੇ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖਾਲਸਾ ਦਲ ਯੂ.ਕੇ. ਦੇ ਭਾਈ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਭਰਾ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ, ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਖਾਲੜਾ), ਸਾਬਕਾ ਮੇਅਰ ਤੇ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਆਗੂ ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲ ਸਲੋਹ ਅਤੇ ਭਾਈ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਿਹੰਗ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਵਲੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲਾਪਤਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੂਬੇ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਖ਼ਾਲਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਦੱਸਦਿਆਂ ਇਸ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਲਈ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਝੰਡਾ ਦਿਖਾ ਕੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੋਹਣਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਪੁਲੀਸ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਲ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਅਣਉਚਿੱਤ ਵਰਤਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁੱਖੀ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ ਪੈਰੋਲਾਂ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸਿੱਖ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਦੋਹਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਉਠਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ, ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿਉਰਾ, ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਾਰਾ, ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫ਼ੈਸਰ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਸਮੇਤ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੀ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 'ਤੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਕੁੱਝ ਫ਼ਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ, ਸਾਕਾ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1978 ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿੰਘਣੀ ਬੀਬੀ ਹਰਦੇਵ ਕੌਰ ਅਤੇ ਜੂਨ 1984 ਦੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਦੇ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੇਅਰ ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਭਾਈ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾਓ ਅਤੇ ਭਾਈ ਲਵਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ 'ਸਿੱਦਕੀ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀ' ਭੇਟ ਕਰ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰੂਸ 'ਚ ਆਇਆ ਬਰਫ਼ੀਲਾ ਤੂਫ਼ਾਨ, 11ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਲਾਪਤਾ

ਮਾਸਕੋ, 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਰੂਸ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਕਾਕੇਸ਼ਸ ਵਿੱਚ ਬਰਫ਼ੀਲੇ ਤੂਫ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਫ਼ਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 11 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਛੇ ਹੋਰ ਲਾਪਤਾ ਹਨ। ਖ਼ਰਾਬ ਮੌਸਮ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਨਹੂਆ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੂਸ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਕਾਕੇਸ਼ਸ ਦੇ ਕਬਾਰਡੀਨੋ-ਬਾਲਕਾਰੀਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਰਬਤਾਰੋਹੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ 11 ਲੋਕ ਬਰਫ਼ੀਲੇ ਤੂਫ਼ਾਨ ਵਿੱਚ ਫ਼ਸ ਗਏ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 6 ਲੋਕ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਅਤੇ 6 ਲਾਪਤਾ ਹਨ।

ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੇਜ਼ੇਂਗੀ ਘਾਟੀ 'ਚ ਵਾਪਰਿਆ, ਜਿੱਥੇ 5,025 ਮੀਟਰ ਉੱਚੇ ਮਾਊਂਟ ਮਿਜ਼ਿਰਗੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬਰਫ਼ ਦਾ ਤੋਦਾ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਅਤੇ 33 ਪਰਬਤਾਰੋਹੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਵਹਾ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਤਾਸ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਅ ਟੀਮਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਐੱਮ.ਆਈ.-8 ਹੈਲੀਕੌਪਟਰ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 3 ਬਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖ਼ਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਲਚਿਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੋਮਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੱਕ 10 ਪਰਬਤਾਰੋਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪਹਾੜ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 6 ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਪਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਬਰਫ਼ਬਾਰੀ ਦੇ ਜ਼ੋਖਮ ਕਾਰਨ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਨੀਪੈਗ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਖ਼ੁਸ਼; ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਨੇ ਮਾਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਛਾਲ

ਵਿਨੀਪੈਗ ਦਾ ਸਕੋਰ 67.2 ਦਰਜ, ਐਡਮਿੰਟਨ ਅਤੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਰਿਹਾ ਕਾਫ਼ੀ ਕਰੀਬ

ਵਿੰਨੀਪੈੱਗ , 9 ਸਤੰਬਰ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ 10 ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਨੀਪੈਗ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਆਖ਼ਰੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੇਜ਼ਰ ਦੇ 2026 ਦੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਸੂਚਕ ਅੰਕ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਨੀਪੈਗ ਦਾ ਸਕੋਰ 67.2 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਕੋਰ ਵਿੱਚ 1.3 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਨੀਪੈਗ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲਾ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।

ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਛੜਾਅ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਨੀਪੈਗ ਅਤੇ 5ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੇ ਹੈਮਿਲਟਨ ਵਿੱਚਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ 1.5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ਐਡਮਿੰਟਨ 67.7 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਨੀਪੈਗ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਉੱਪਰ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਰੈਂਕਿੰਗ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਕਰੀਬ ਰਿਹਾ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਨੇ ਇਸੇ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਨੇ 2.6 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਸਕੋਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੁਧਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵਾਧਾ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ 2.4 ਅਤੇ ਕਿਊਬੈਕ ਦੇ 2.1 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ।

ਪੂਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ 2026 ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਔਸਤ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਸਕੋਰ 70.5 ਅੰਕ ਰਿਹਾ, ਜੋ 2025 ਦੇ 68.7 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲੋਂ 1.8 ਅੰਕ ਵੱਧ ਹੈ। ਕਿਊਬੈਕ 74.5 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਸੂਬਾ ਬਣਿਆ, ਜਦਕਿ ਨਿਊਫ਼ਾਊਂਡਲੈਂਡ ਅਤੇ ਲੈਬਰਾਡੋਰ 71.0 ਅਤੇ ਨਿਊ ਬਰੰਜ਼ਵਿਕ 70.3 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਅਗਲੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦਾ ਸਕੋਰ 69.3 ਰਿਹਾ।

ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀ ਵੱਧਦੀ ਲਾਗਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਵਜੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। 58 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਵੱਧਦੇ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਦੱਸਿਆ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਹਿਯੋਗ, ਚੰਗੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸਬੰਧ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਜੁੜਾਅ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿੰਨੀਪੈਗ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਉੱਥੇ ਸੁਰੱਖ਼ਿਆ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹਾਲ ਹੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖ਼ਿਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਵਾਰ ਸਰਵੇਖਣ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਮੌਸਮ, ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਪਰਕ ਨੇ ਵੀ ਸਮੁੱਚੇ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਵਿਨੀਪੈਗ ਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਸਥਾਨ ਜਿੱਥੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਾਲਾਨਾ ਸੁਧਾਰ ਕੁਝ ਉਮੀਦ ਵੀ ਜਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।